

helyi jelentőségű védett természeti területté és természeti emlékké nyilvánításról

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdésének b) pontjában és 36. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 62. § (2) bekezdésében és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 11/2011. (IV. 14.) önkormányzati rendelet 1. melléklet 1.1.w. pontjában biztosított véleményezési jogkörében eljáró Pénzügyi Ellenőrző Bizottság és Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 11/2011. (IV. 14.) önkormányzati rendelet 1. melléklet 3.1.h. pontjában biztosított véleményezési jogkörében eljáró Mezőgazdasági, Környezetvédelmi és Városstratégiai Bizottság véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

1. §

(1) Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete (továbbiakban: Önkormányzat) az alábbi természetvédelmi területeket és természeti emlékeket nyilvánítja helyi védetté:

- a) Természetvédelmi területek:
 - aa) Füzes-tó (Horgász-tó) és környéke 0269/30 hrsz.
 - ab) Központi park és növényzete 22/2 hrsz.
- b) Természeti emlékek:
 - ba) 1 darab kocsányos tölgy 0470/7 hrsz.
 - bb) 1 darab vadkörtefa 0331/11 hrsz.
 - bc) 5-ös főút mentén lévő platánfák és vadgesztenyefák 2504/1, 2504/3, 2505 hrsz.
 - bd) Köztemető vadgesztenyefa sorai 1686/2 hrsz.
 - be) Tarnai utcai platánfasor 2063 hrsz.

(2) Lajosmizse város helyi természetvédelmi területeinek és védett természeti emlékeinek jegyzéke a védetté nyilvánítás indokával együtt a rendelet 1. mellékletét képezi.

(3) Lajosmizse város helyi természetvédelmi területei és védett természeti emlékei megőrzésének célja:

- a) Lajosmizse Város egyedi arculata sajátos megjelenésének, természeti környezetének megőrzése.
- b) A város területén lévő természeti emlékek, helyi természetvédelmi területek, valamint ezek természeti rendszereinek, biológiai sokféleségének védelme, a fenntartható használatuk elősegítése.
- c) A város és a táj harmonikus összhangjának megtartása és fejlesztése.
- d) A környezet iránt érzékeny kultúra fejlesztése.
- e) A város lakosságának, jövő nemzedékének életterét biztosító természeti emlékek, helyi természetvédelmi területek védelme.
- f) A természeti emlékek védetté nyilvánításának célja a természeti emlékek károsodásának megelőzése, elhárítása, az eddig bekövetkezett károsodás csökkentése, megszüntetése, illetve fák esetén a hiányzó egyedek pótlása, a jelen és jövő nemzedék számára történő megőrzése és tervszerű fenntartása.

2. §

(1) A helyi természetvédelmi területek és természeti emlékek kezelésére vonatkozó rendelkezéseket a rendelet 2. mellékletét képező kezelési terv tartalmazza.

(2) A helyi védelem alá vont természetvédelmi területek és természeti emlékek megóvásáról, kezeléséről fenntartásáról, helyreállításáról az önkormányzat gondoskodik. E feladat ellátásával:

- a) az önkormányzat tulajdonában álló területeken a terület mindenkori kezelőjét, ennek hiányában a tényleges használóját

b) egyéb területeken a terület mindenkori tulajdonosát, vagy kezelőjét vagy használóját is megbízhatja.

(3) A helyi természetvédelmi területek és természeti emlékek fenntartására vonatkozó rendelkezéseket a rendelet 3. mellékletét képező fenntartási terv tartalmazza.

3. §

Hatályát veszti a környezetvédelemről szóló 7/2008. (III.20.) önkormányzati rendelet

- a) 3. alcím címe,
- b) 6. és 7. §-a,
- c) 1. melléklete,
- d) 2. melléklete.

4. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

Fekete Zsolt
polgármester

dr. Balogh László
jegyző

A kihirdetés napja: 2024. november 15.

dr. Balogh László
jegyző

1. Lajosmizse város helyi természetvédelmi területeinek és védett természeti emlékeinek jegyzéke

1.1. Helyi természetvédelmi területek:

1.1.1. Fűzes-tó (Horgász-tó) és környéke

1.1.1.1. Helyrajzi száma és megnevezése: 0269/30 kivett vízállás

1.1.1.2. Területe: 84 623 m²

1.1.1.3. Terület tulajdonosa: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.1.1.4. Kezelője: Lajosmizsei Horgász Egyesület

1.1.1.5. A védetté nyilvánítás indoka: Az élőhely-, biológiai sokféleség megőrzése, a vízparti növénytársulások és állatvilág megóvása. Kedvelt horgász hely, a szabadidős tevékenység további biztosítása kulturált szép környezetben.

1.1.2. Központi park és növényzete

1.1.2.1. Helyrajzi száma és megnevezése: 22/2 kivett közterület

1.1.2.2. Területe: 13 093 m²

1.1.2.3. Terület tulajdonosa: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.1.2.4. Kezelője: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.1.2.5. A védetté nyilvánítás indoka: A település kiemelkedő tere. A városi közösség jelképe. A főtéri közparkot geometrikus elrendezéssel fasorok, sétányok és belső terek teszik hangulatossá. A sétányokat sövény szegélyezi. A tér nyugati oldalát idős platán fasor és nyárfasor szegélyezi. Jellemző fafajok: platán, vadgesztenye, szürkenyár, kőris, juhar, nyír, hárs, erdei fenyő. Bokros részek tujákból és hamisciprusokból állnak. A közpark értékes növényállományán kívül a település lakóinak pihenőhelyül is szolgál, melyet a természetvédelem céljainak szem előtt tartásával, megfelelő fenntartási terv alapján hosszútávra biztosítani kell.

1.2. Védett természeti emlékek

1.2.1. Kocsányos tölgy (*Quercus robur*) 1 db

1.2.1.1. Termőhely: Lajosmizse külterület

1.2.1.2. Az érintett terület helyrajzi száma: 0470/7

1.2.1.3. Területe: 25 784 m²

1.2.1.4. Kezelője: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.2.1.5. Termőhelye humuszos homoktalaj. A fa az egykori pusztai tölgyesek maradványa. Becsült kora 150-200 év. A tölgy körül galagonyás homoki gyeppel található. Figyelemre méltó a terület gazdag cserjevegetációja is.

1.2.1.6. A védetté nyilvánítás indoka: a különleges magasságú és törzsvastagságú, idős fa fenntartásának biztosítása.

1.2.2. **Vadkörtefa (Pyrus Pyraeaster) 1 db**

1.2.2.1. Termőhely: Lajosmizse külterület

1.2.2.2. Az érintett terület helyrajzi száma: 0331/11 hrsz.

1.2.2.3. Területe: 6040 m²

1.2.2.4. Kezelője: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.2.2.5. Lajosmizse közelében 82 F erdőrészben, a volt „Vidra” tanya mellett található. Termőhelye humuszos homoktalaj. Becsült kora 120 év, magassága 12 méter .

1.2.2.6. A védetté nyilvánítás indoka: A vadkörte több más faj között a mai természetett körtéfajták egyik őse. Az év fája -1998- A vadkörte. A lajosmizsei vadkörtefa védetté nyilvánításának további indoka, hogy a száraz alföldi klímában ez a különleges fajú, idős fa kiemelt természetvédelmi oltalomra érdemes.

1.2.3. **5-ös főút mentén lévő platánfák és vadgesztenyefák**

1.2.3.1. Termőhely: Dózsa Gy. út

1.2.3.2. Az érintett terület helyrajzi száma: 2504/1, 2504/3, 2505 hrsz.

1.2.3.3. Területe: 17 235 m²

1.2.3.4. Terület tulajdonosa: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.2.3.5. Kezelője: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.2.3.6. A védetté nyilvánítás indoka: Lajosmizse városképét meghatározó platánfák egyedi arculatot adnak a városnak. Eszmei, esztétikai értéke felbecsülhetetlen. A kétoldali fásítás csodálatos hatása az összeboltozódó lombkorona, a zöld alagút. Az 1930-ban ültetett fák kiemelt természetvédelmi oltalomra érdemesek.

1.2.4. **Köztemető vadgesztenyefa sorai (Aesculus hippocastanum)**

1.2.4.1. Helyrajzi száma és megnevezése: 1686/2 kivett temető

1.2.4.2. Területe: 61 001 m²

1.2.4.3. Terület tulajdonosa: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.2.4.4. Kezelője: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.2.4.5. A védetté nyilvánítás indoka: A vadgesztenyefákat 1934-ben, a köztemető belső sétányán mindkét oldalt rendezetten sorba ültették. A száraz alföldi klímában ezek a különleges fajú, idős fák kiemelt természetvédelmi oltalomra érdemesek.

1.2.5. **Tarnai utcai platánfasor**

1.2.5.1. Termőhely: Lajosmizse, Tarnai utca

1.2.5.2. Az érintett terület helyrajzi száma és megnevezése: 2063 kivett közterület

1.2.5.3. Területe: 13 114 m²

1.2.5.4. Terület tulajdonosa: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.2.5.5. Kezelője: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.2.5.6. A védetté nyilvánítás indoka: Lajosmizse Dózsa Gy. főútján elhelyezkedő platánfák egyedi arculatot adnak a városnak. Ennek példáján a városképet tovább építve, a zöldterületeket bővítve került sor 2005. decemberében a Tarnai utcában 42 darab platánfa telepítésére települési képviselői támogatással. A *Platanus acerifolia* eszmei, esztétikai értéke a város számára meghatározó. A kétoldali fásítás a pótlást követően kiemelt természetvédelmi oltalomra érdemes.

**Lajosmizse város helyi természetvédelmi területeinek
és védett természeti emlékeinek
természetvédelmi kezelési terve**

Tervkészítés első időpontja: 2007. december 20.

Az *első* terv időtartama: 2008-2018.

Készítette: Földházi Tünde
környezetvédelmi referens

Áttekintette: Sípos Ferenc
természetvédelmi szakreferens
Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság

Áttekintés időpontja: 2008. január

Újrategintés időpontja: 2024. november

Felülvizsgálat:

A tervben foglaltak felülvizsgálata 2018. októberben megkezdődött. Az országos jelentőségű védett természeti területekre vonatkozó természetvédelmi kezelési terv tervdokumentációjának tartalmi követelményeiről és elkészítéséről szóló 16/2012. (VII.6.) VM utasítás mellékletében szereplő tartalmi elemek ellenőrzésre kerültek.

Felülvizsgálat befejezésének időpontja 2019. augusztus

*Elvégezte: Kasnyikné Földházi Tünde
környezetvédelmi referens*

A felülvizsgált kezelési tervről a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság 2019. október 16-án a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III.30.) Korm. rendelet 37.§ aa) pont szerinti természetvédelmi kezelői feladatkörében eljárva tett nyilatkozatot: „Lajosmizse Város Önkormányzat 7/2008. (III.20.) önkormányzati rendeletének 2. mellékletében szereplő helyi jelentőségű természetvédelmi területek és védett természeti értékek természetvédelmi kezelési tervében szereplő célkitűzések, stratégiák és előírások álláspontunk szerint összhangban vannak a tervezési terület természeti állapotával és a megkeresésben ismertetett, tervezett fejlesztésekkel is.”

2024. novemberben sor került a kezelési terv áttekintésére a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal által kiadott szakmai segítségnyújtás a helyi jelentőségű védett természeti terület szabályozását tartalmazó önkormányzati rendelet célvizsgálata tárgyú levelében foglaltakra figyelemmel.

Elvégezte: dr. Mátyus Béla jogtanácsos

1. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

1. 1. Összefoglaló adatok

A tervezési terület azonosító adatai

a) Lajosmizse Város helyi természetvédelmi területei:

- Fűzes-tó (Horgász-tó) és környéke 0269/30 hrsz.
- Központi park és növényzete 22/2 hrsz.

b) Lajosmizse Város helyi természeti emlékei:

- Köztemető vadgesztenyefa sorai 1686/2 hrsz.
- 1 darab kocsányos tölgy 0470/7 hrsz.
- 1 darab vadvadkörtefa 0331/11 hrsz.
- 5-ös főút mentén lévő platánfák és vadgesztenyefák 141 darab 2504/1 2504/3 és 2505 hrsz.
- Tarnai utca platánfasor 42 darab platánfa 2063 hrsz.

c) Törzskönyvi szám:

Törzskönyvi adatok:

Név: Lajosmizsei Fűzes-tó és környéke

Törzskönyvi szám: 12/319/TT/08

Megye: Bács-Kiskun

Település: Lajosmizse

Védettségi szint: helyi jelentőségű

Védelmi kategória: TT

Kiterjedése: 8,46 hektár

Ebből fokozottan védett: 0 hektár

Hatályba lépés éve: 2008

Név: Lajosmizsei kocsányos tölgy

Törzskönyvi szám: 12/320/TE/08

Megye: Bács-Kiskun

Település: Lajosmizse

Védettségi szint: helyi jelentőségű

Védelmi kategória: TE

Kiterjedése: 0 hektár

Ebből fokozottan védett: 0 hektár

Hatályba lépés éve: 2008

Név: Lajosmizsei Központi park és növényzete

Törzskönyvi szám: 12/323/TE/08

Megye: Bács-Kiskun

Település: Lajosmizse

Védettségi szint: helyi jelentőségű

Védelmi kategória: TE
Kiterjedése: 1,3 hektár
Ebből fokozottan védett: 0 hektár
Hatályba lépés éve: 2008

Név: Lajosmizsei Köztemető és vadgesztenye fasorai

Törzskönyvi szám: 12/324/TE/08
Megye: Bács-Kiskun
Település: Lajosmizse
Védettségi szint: helyi jelentőségű
Védelmi kategória: TE
Kiterjedése: 6,1 hektár
Ebből fokozottan védett: 0 hektár
Hatályba lépés éve: 2008

Név: Lajosmizsei-platán- és vadgesztenyefák az 5. sz. főút mellett (121 egyed)

Törzskönyvi szám: 12/324/TE/08
Megye: Bács-Kiskun
Település: Lajosmizse
Védettségi szint: helyi jelentőségű
Védelmi kategória: TE
Kiterjedése: 6,1 hektár
Ebből fokozottan védett: 0 hektár
Hatályba lépés éve: 2008

Név: Lajosmizsei Tarnai utca platánfasora

Törzskönyvi szám: 12/327/TE/08
Megye: Bács-Kiskun
Település: Lajosmizse
Védettségi szint: helyi jelentőségű
Védelmi kategória: TE
Kiterjedése: 0 hektár
Ebből fokozottan védett: 0 hektár
Hatályba lépés éve: 2008

Név: Lajosmizsei-vadkörtefa I.

Törzskönyvi szám: 12/321/TE/08
Megye: Bács-Kiskun
Település: Lajosmizse
Védettségi szint: helyi jelentőségű
Védelmi kategória: TE
Kiterjedése: 0 hektár
Ebből fokozottan védett: 0 hektár

- d) Védetté nyilvánító korábbi rendelet száma: **7/2008. (III.20.) ÖR.**
- e) Nemzetközi kijelölés: nincs
- f) A terület kiterjedése: 9,7716 ha (ebből Füzes-tó (Horgász-tó) és környéke 8, 4623 ha, Központi park és növényzete 1, 3093 ha, valamint a természeti emlékek.
- g) ebből fokozottan védelemre javasolt: - ha
- h) Megye: Bács-Kiskun
- i) Érintett település: Lajosmizse
- j) Illetékes természetvédelmi hatóság: Dél-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség Bajai Kirendeltsége (6500 Baja, Bajcsy-Zs. u. 10. Tel.: 79/521-960)
Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály (6000 Kecskemét, Bajcsy-Zs. krt. 2.)
k) Védelemre tervezett természeti terület esetében a működési területe szerint érintett nemzeti park igazgatóság: Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság
- k) Természetvédelmi kezelő: **kezelésért felelős szerv:** Lajosmizse Város Önkormányzata

1. 2. A terület rendeltetése

A védetté nyilvánítás célja, hogy megőrzésre kerüljenek a település területén található, egyedi értéket képviselő idős, illetve jelentős esztétikai értéket képviselő fák, valamint a Füzes-tó (Horgász-tó) és környéke, a Központi park és növényzete természetes élővilága.

Nyújtson lehetőséget a tudományos célú ismeretterjesztésnek, kutatásnak. Szolgáljon bemutatóhelyként a szervezett és az önálló természetismeret szerzésnek, a tudatos környezeti nevelésnek.

A területek helyi jelentőségű természetvédelmi oltalom alá helyezését Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete kezdeményezte, jelen kezelési terv a védetté nyilvánításhoz kapcsolódóan készült el.

1. 3. A terület elhelyezkedése

A természetvédelmi oltalom alatt álló terület közigazgatásilag a Bács-Kiskun Vármegyei Lajosmizse városhoz tartozik. A terület magába foglalja a Füzes-tó (Horgász-tó) és környéke, a Központi park és növényzete, valamint egyedi értékűként a természetvédelmi oltalomra kijelölt faegyedek élőhelyét.

1. 4. Tulajdonosi-, birtokviszonyok, használati jogok

A Füzes-tó (Horgász-tó) és környéke, Központi park és növényzete védett természeti területek, Köztemető vadgesztenyefa sorai, 5-ös főút mentén lévő platánfák és vadgesztenyefák élőhelyén Lajosmizse Város Önkormányzatát illeti meg a tulajdonjog. A kocsányos tölgy és vadvadkörtefa magántulajdonban van.

A védett természeti terület elvi kiterjedése és a ténylegesen oltalom alatt álló objektumok kiterjedése között eltérés mutatkozik. Ennek oka, hogy az egyedi értékként védelem alá kerülő faegyedek esetében az érintett ingatlan teljes területét lehetne szerepeltetni, ami szakmai szempontból indokolatlan.

A védelem alá vont területek és emlékek megóvásáról, fenntartásáról, helyreállításáról, környezettudatos használatáról (kezelési feladatok) az önkormányzat gondoskodik. E feladat ellátásával:

- az önkormányzat tulajdonában álló területeken a terület mindenkorai kezelőjét, ennek hiányában a tényleges használóját,

- egyéb területeken a terület mindenkorai tulajdonosát, vagy kezelőjét vagy használóját is megbízhatja.

A kezeléshez az önkormányzat szakmai segítséget vehet igénybe, speciális feladatok esetében külső, szakirányú szakemberek bevonására is sor kerülhet.

A tervben rögzített feladatok megvalósítása Lajosmizse Város Önkormányzatának feladata.

A kezelési feladatok ellátására rendelkezésre áll a szükséges infrastruktúra.

1. 5. Település bemutatása

Környezete sajátos. A település a Duna-Tisza közén, a kiskunsági tájegységen a Dél-alföldi régióhoz tartozó Bács-Kiskun megyében, a kecskeméti kistérségben helyezkedik el, Kecskeméttől É-Ny-ra 15 km-re. A Kistérség települései egymáshoz közel, - Lajosmizse pedig az országos főközlekedési úthálózat mellett fekszik. Lajosmizse a térség 11,1 %-át foglalja el, melyen a térség lakosságának 6,6 %-a él. A népsűrűség alacsony az országos adatokhoz képest. 70 fő/km². (országos átlag 108 fő/km²)

A városközpontban és közvetlen környezetében az idők folyamán – sajátos zártos és félzártos épületekből álló – kisvárosi karakterű beépítés alakult ki.

KÖRNYEZETI JELLEMZŐK

1. 5. 1. DOMBORZAT

A település a Duna-Tisza közén, a homokhátság északi részén, a Kiskunság tájegységen helyezkedik el. Területe a Duna és a Tisza felé is lejt. A rendkívül tagolt felszínű táj alapvetően síkvidéki. Az Alföldre jellemző egységiséget ma is észlelhető, a tájra a szabályosan ÉNY-DK-i irányban hosszanti, enyhe mélyedések- szélbarázdák- törnek meg, amelyekhez gyakran a kifújó homokból képződött homokdűnék is kapcsolódnak. A megnyúlt, ovális alaprajzú buckák a szélbarázdáktól függetlenül is előfordulnak. Eredeti magasságuk 15-20 m, hosszúságuk 100-200 m között változik. A mélyedésekben párhuzamos csatornák futnak: a Nyikos, a Kígyós, a Kürti-Lapos, a Talfái, az Alpár-Nyárlőrinci csatornák, illetve a később megépített belvízelvezető XX/e, XX/d, XX/d-1 mesterséges csatornák.

A Magyar Tudományos Akadémia Földrajztudományi Kutatóintézetének besorolása alapján a város területe a Kiskunsági-löszöshát és Kiskunsági homokhát kistáj nevű területen helyezkedik el. A kistáj szélhordta homokkal fedett hordalékkúp-síkság. Horizontálisan a felszín igen gyengén szabdal. Legjellemzőbb formák a majdnem párhuzamos elhelyezkedésű buckacsoportok. A buckafelszínek közé alacsony fekvésű, tágas, szikes laposok ékelődnek. A homokbuckákat 1,5 m vastag löszös lepel fedi.

A ligetes-erdős tájon futóhomok, buckák, időnként mocsarakkal és tavakkal kitöltött mélyedések, tágas szikes-jellegű laposok váltakoztak.

1. 5. 2. FÖLDTANI ADOTTSÁGOK

A korábban kialakult dunai kavics-, homok- és iszaprétegekre a szél által mozgatott homok és lösz települt. A nedvesebb időszakokban ezeken a felszíneken megindult a talajképződés, réti és mezőségi talajok keletkeztek. Ezeket a talajszinteket később futóhomok temette be. A dunai lehordási területről származó futóhomok agyag- és nehézasvány tartalma kicsi, karbonátokban viszont gazdag. A homokos üledék a szélszállítás miatt jól osztályozott, ami lassítja a talajosodás folyamatát. A homok sérülékenysége miatt többszintű talajszelvény itt nem

alakulhatott ki. A genetikus talajtípusok közül általában a lösz a talajképző kőzet. Összefüggő futóhomoktakaró nem alakult ki, a futóhomok mellett a humuszos homok, a rétiesedő homok és a szikes terméketlen homok is gyakori. A buckák között rossz lefolyású hosszanti elgátolt mélyedések találhatóak, ezekben számos helyen mészszipos kiválás képződött. A szél által létrehozott homokdomborok között húzóvölgyekben szikes tavak, apró erek helyezkednek el, a néhány „patak völgy” mellett. A vízzáró meszes üledék a helyi mélyedésekben időszakos tavak képződését eredményezi. Az éghajlati vízhiány miatt a tavakból a víz a nyár közepére elpárolog. A löszös területeken a mezősi – csernozjom- talajok típusai és változatai, a mélyben sós réti csernozjom és a réti csernozjom alkotnak nagyobb foltokat. A nedves területeken a lápos réti talajok jellemzők. A homoktalajok vázталajok, talajképző folyamataik mérsékeltek, humusztartalmuk csekély, mésztartalmuk magas, fizikai minőség szerint finom homokok. E talaj szántóterületként és erdősítésre is használható.

Összességében a lajosmizsei talajok - vízjárta és szikes laposokat kivéve - mezőgazdasági hasznosításra alkalmasak. A nagyüzemi mezőgazdasági művelés mellett az intenzív művelést igénylő kultúrák- zöldségfélék, szőlő megtalálható. Azokon a kisebb foltokon, ahol nem gazdaságos a szántóföldi művelés gyümölcsstermesztés folyik.

1. 5. 3. ÉGHAJLAT

A település éghajlati viszonyaiban az Alföldre jellemző sajátosságok nyilvánulnak meg. Mérsékelt meleg-száraz éghajlattal jellemezhető. Az ország egyik legnapfényesebb területe ez, mivel az évi napsütéses órák száma eléri a 2100 órát. A nyári évnegyedben 840 óra napsütés, a téli évnegyedben 200-210 óra körüli várható. Az évi középhőmérséklet 10,2-10,4 °C. A csapadék évi átlaga 540-560 mm között van. A hótakarós napok száma nem éri el a 30 napot, az átlagos maximális hóvastagság 19 cm. A terület ariditási indexe, 1,26-1,30 között változik. A szélirány leggyakrabban ÉNY-i, de jelentős a D-i irány is. Az átlagos szélesség 2,5-3,0 m/s közötti. A viszonylag alacsony légnyomás miatt gyakoriak a viharos erejű szelek, amelyek a kitett homoktalajban jelentős deflációs kárt okoznak.

1. 5. 4. VÍZRAJZ

A területet több, a Tisza felé tartó vízfolyás keresztezi. A legészakibb közülük az Alpár-Nyárlőrinci-csatorna (41 km, 271 m²). A mélyedésekben számos időszakos állóvíz keletkezett. A természetes eredetű tavak száma 7 db. **A Pozsár halastó, Füzes-tó, Iskola-tó, Szásza, Koli horgásztó (Haldorádó), Dúszéke (Fish Aréna horgásztó) és a Sípos horgásztó.** A kistáj tengerszint feletti átlagmagasság 135,9 m, magassága az 139,5 és 132,3 m tszf. között változik. Egy km²-en belül az átlagos szintkülönbség nem haladja meg a 4m-t. A talajvíz mélysége 2-4 m között ingadozik. Mennyisége nem jelentős. Kémiai jellege nagyrészt kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos. Keménysége 15-25 nk° közötti, de helyenként még a 45 nk°-t is meghaladhatja. A szulfáttartalom 60-300 mg/l között ingadozik. Mezőgazdasági területeken gyakran okoz problémát a Duna-Tisza közti hátság területén tapasztalható talajvízszint süllyedés. Az 1972-1992 közötti összefüggő aszályos periódus következményeként keletkezett felszín alatti vízháztartási problémák a térséget is jellemzi.

1. 5. 5. TÁJ

A lakóterületet erdők, szántó-és más növénykultúrával megkötött mezőgazdasági területek, gyepek és ültetvények veszik körül.

A táj arculatát három tájtypus határozza meg:

- Félig kötött buckás homokvidék, nagyrészt telepített erdővel és homokpuszta-rét maradványokkal.
- Mészlepedékes csernozjomos homoksíkság, kertészeti és szántóföldi hasznosítással.
- Buckaközi medencék és csatornák közötti mélyterületek, lápos rétekekkel, szikes legelőkkel, a lefolyástalan területeken megjelenő állóvizekkel.

A **száraz homoki területek** jelentős részét mesterséges erdősítések, vagy gyümölcsstelepitések borítják. Flórájuk természetes elemekben nagyon szegény, sok esetben teljesen hiányzik, csak ruderalis, gyom jellegű fajok fordulnak elő.

A legerősebben tagolt felszínű **homokbuckás területek** kimaradtak az erdősítési programból, így itt találhatóak a botanikai szempontból legértékesebb természeti területek. E területekre a nyílt homokpusztai gyepek, a zárt szárazgyepek és a mozaikos megjelenésű galagonyás nyárasok, borókás nyárasok jellemzik. E növénytársulásban egyben a homokbuckák benövényszeredési folyamata is, amelynek minden fázisa tanulmányozható a területen.

A térség homoki területein kívül másik jellegzetes adottságú felületét az **időszakos, vagy állandó vízállásos mélyfekvésű területek** alkotják. Ezek általában a belvízelvezető csatornákat kísérik, és nagyrészt rét-, legelő-, kaszálóterületek. Az előforduló nyílt vízfelületek a hínárasok, a nádasok és zombékosok, a kiszáradó láprétek, a kisebb felületű szikes rétek. A növénytársulásoknak ez a sorrendje – csakúgy mint a homokbuckák esetén – egy növényesedési, vagy inkább a talajvízszint csökkenésével együttjáró „szárazodási” folyamat állomásai is.

Gazdasági, társadalmi változások eredményeként a nagytablás gazdálkodás mellett egy igen tagolt tulajdoni rendszerű, mégis lényegében monokultúrás (zöldség-gyümölcs) műveléssel jellemezhető mezőgazdasági-erdőgazdálkodási tájhasználat jött létre, amelyben a táj eredeti karaktere eltűnőfélben van.

1. 5. 6. NÖVÉNYZET

Jellemző flóra:

FÁK: kocsányos tölgy, fehér nyár, mezei szil, közönséges boróka.

LÁGYSZÁRÚAK: magyar csenkesz, rákosi csenkesz, fehér tippán, közönséges mézpzásit, báránypirosító, naprózsa.

2. A HELYI VÉDELEMRE KIJELÖLT TERÜLETEK ÉS ÉRTÉKEK

2. 1. Környezeti jellemzők, Flóra, Fauna

A helyi védelemre kijelölt területek és egyedi értékek környezete rendezett, karbantartott, kedvezőtlen környezeti hatásnak kevésbé kitéve. A természeti oltalomra javasolt területeken meghatározó szerepe van a fás vegetációnak. Az egyedi értéknek megjelenő fák [Kocsányos tölgy (*Quercus robur*), Vadkörte (*Pyrus Pyraeaster*), Vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum*)] mellett a Központi parkot is borítja kisebb faállomány, melyben megtalálható a Közönséges platán (*Platanus acerifolia*), Fehér nyár (*Populus alba*), Magas kőris (*Fraxinus excelsior*), Mezei juhar (*Acer campestre*), Ezüst hárs (*Tilia tomentosa*), fűzfa. Kiemelendő lágyszárú növények, melyek fenti természetvédelmi területeken jellemzőek, a nád (*Phragmites communis*), apró békalencse (*Lemna minor*), réti boglárka (*Ranunculus acer*), közönséges cickafark (*Achillea millefolium*), pongyola pitypang (*Taraxacum officinale*).

A védett területen természetvédelmi oltalomra érdemes növények szórványosan, kis egyedszámban fordulnak elő. A védelem alá kerülő területek egyes részein jellemző a gyomfajok jelenléte. Közülük a természetvédelmi szempontból meghatározó inváziós fajok jelenléte nem jelentős. A zöldfelületek rendszeres karbantartása nem engedi ezeknek a fajoknak a felszaporodását, így hosszabb távon sem jelentkezhettek kedvezőtlen változások. A természetvédelmi oltalom alá kerülő Füzes-tó (Horgásztó) és környéke egyik kiemelt természetvédelmi értékét az itt előforduló fauna tagjai képezik, így a kezelési terv szempontjából meghatározó fontossággal

bírnak. A kezelési terv elkészítésének időpontjáig nem készült az állatokról átfogó állapotfelmérés. A területeket részletesen nem vizsgálták, csak az ismert fajok kerülnek felsorolásra:

- Gerinctelenek

éti csiga (*Helix pomatia*), imádkozó sáska (*Mantis religiosa*), fecskefarkú lepke (*Papilio machaon*), nappali pávaszem (*Inachis io*), óriás csíbor (*Hidrous piceus*)

- Halak

A Füzes-tó kedvelt horgász hely, számos telepített halfajjal. Halállománya értékes, kiemelten megfelelő élőhelyet biztosít.

tükörponty, ezüstkárász, csuka, amúr, szürkeharcsa, afrikai harcsa, aranykárász

-Kételtűek

kecskebéka (*Rana esculenta*), levelibéka (*Hyla arborea*), zöld varangy (*Bufo viridis*)

A vizes élőhely a kételtűek számára szaporodó és táplálkozási helyül szolgál.

-Hüllők

A vizes élőhely megfelelő életfeltételeket biztosít több gyík fajnak. Ezek pontos állománya nem ismert.

fürge gyík (*Lacerta agilis*), zöld gyík (*Lacerta viridis*), vízisikló (*Natrix natrix*)

-Madarak

A természetvédelmi oltalom alá kerülő területek egyik legjelentősebb természetvédelmi értékeit az itt fészkelő, táplálkozó madárállomány adja. Ornitológiai kutatások hiányában az előforduló fajokról nincs pontos kép.

tőkés réce (*Anas platyrhynchos*), fehér gólya (*Ciconia ciconia*), szürke gém (*Ardea cinerea*), énekes rigó (*Turdus philomelos*), fekete rigó (*Turdus merula*), kis poszáta (*Sylvia curruca*), vadkacsa (*Anas platyrhynchos*), bütykös hattyú (*Cygnus olor*).

-Emlősök

A területek emlős állományáról elmondható, hogy mind fajokban, mind állományokban a városi jellegnek köszönhetően viszonylag szegényes. Jelenleg nem áll rendelkezésre felmérés az egyes fajok állomány nagyságáról.

sün (*Erinaceus concolor*), közönséges denevér (*Myotis myotis*)

Az egyedi értéként megnevezett kocsányos tölgyeken megjelenhet a mókus (*Sciurus vulgaris*).

2. 2. Gazdasági, társadalmi, kulturális jellemzők

A védett területeken belül erdőgazdálkodási-, vadgazdálkodási tevékenység nincs, mezőgazdálkodás szerepet nem játszik, a Füzes-tó esetében halászati, horgászati hasznosítás folyik. Vízgazdálkodási beavatkozások során a természetvédelmi érdekeket kell figyelembe venni.

A területek szabadon látogathatók. A Füzes-tó kedvelt horgász hely. A Központi park városkép alakító, dísz a település központjának és pihenőhelyet biztosít. A területek nagy része, jellegükből adódóan üdülési és idegenforgalmi szempontból nem minősül kiemelt célállomásnak. A védendő területeken kijelölt turista útvonal nincs.

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2009. május 13-i testületi ülésén 67/2009. (V. 13.) önkormányzati határozatával tulajdonosi hozzájárulást adott a Városház tér - Iskola-tó partja – Május 1. utca – Ceglédi út – 0343 hrsz-ú út – 0320 hrsz-ú út -0331/14 hrsz-ú út – Pusztatemplom nyomvonalú turistaút kijelöléséhez, valamint a 0331/13 hrsz-ú ingatlanon kialakítandó pihenőhely létesítéséhez. A pihenőhely létesítésének és üzemeltetésének teljes költsége a Járőföld Turista Egyesületet terheli.

A Mizsei Sáfrány földön a „Mizsei Óriás”-nak nevezett tölgyfa meglátogatását a Petőfi Túrakör rendszeresen megteszi a Pusztatemplom – Mizsei Óriás – Jézus-fa – Kónya-dűlő –Pusztatemplom 6 km-es távon. A lajosmizsei turistautakról csatolásra kerül egy térkép.

A www.turistautak.hu oldalon Lajosmizse településnév vonatkozásában a POI adatbázisban 506 db bejegyzést találtunk. POI (Points Of Interest) – alatt hasznos helyek, érdekes pontokat kell érteni. Olyan helyek, amelyeket az emberek szeretnék meglátogatni, vagy csak egyszerűen fontos tudni, hogy hol vannak.

Ezek a helyek lehetnek a turizmus szempontjából érdekes helyek (szállodák, éttermek, strandok, sípályák, golfpályák, stb.), de a napi életben is szükség lehet rájuk (üzletek, szolgáltatások, egészségügyi-, oktatási intézmények, hivatalok, stb.).

A POIX adatbázisban minden feldolgozott POI-nak ismerjük a nevét, címét, elérhetőségét (telefonszám, e-mailcím, weboldal), valamint a földrajzi koordinátáját is tároljuk.

A kezelési tervhez köthetően az alábbi POI pontokat tartottuk figyelemre méltónak:

Védett tölgyfa

Szélesség (lat): N 47° 5,470'

Hosszúság (lon): E 19° 34,496'

Magasság: 130 m

Valószínűleg Lajosmizse külterületén

Közeleli települések: Felsőlajos 6.52 km DNy felé, Táborfalva 7.14 km Ny felé, Lajosmizse 7.32 km D felé

Megye: Bács-Kiskun

Mizsei óriás

Szélesség (lat): N 47° 5,631'

Hosszúság (lon): E 19° 33,455'

Magasság: 135 m

Valószínűleg Lajosmizse külterületén

Közeleli települések: Felsőlajos 5.51 km DNy felé, Táborfalva 5.80 km Ny felé, Lajosmizse 7.50 km D felé

Megye: Bács-Kiskun

Jézus-fa

Szélesség (lat): N 47° 5,598'

Hosszúság (lon): E 19° 33,495'

Magasság: 140 m

Valószínűleg Lajosmizse külterületén

Közeleli települések: Felsőlajos 5.51 km DNy felé, Táborfalva 5.86 km Ny felé, Lajosmizse 7.44 km D felé

Megye: Bács-Kiskun

Bejelentő: cseremoha

Dátum: 2013.02.25 12:30

Sáfrány-fa

Szélesség (lat): N 47° 5,480'

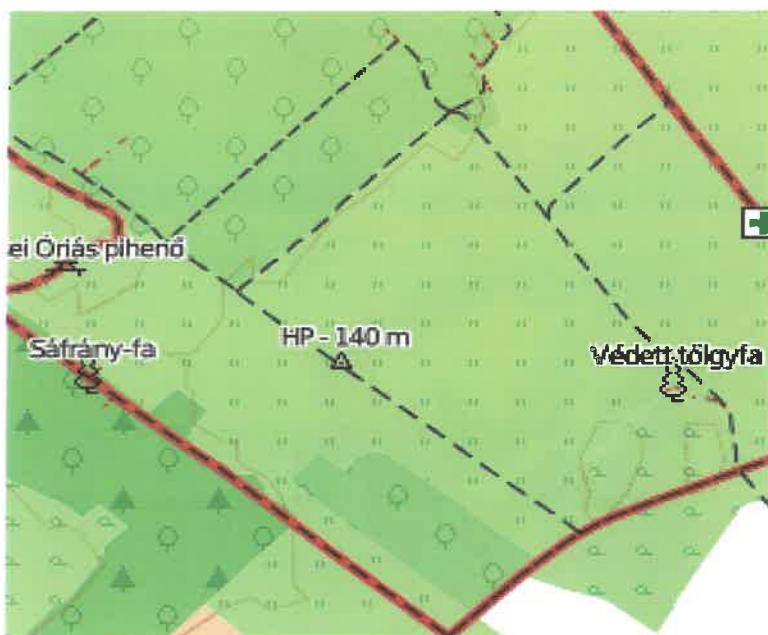
Hosszúság (lon): E 19° 33,488'

Magasság: 143 m

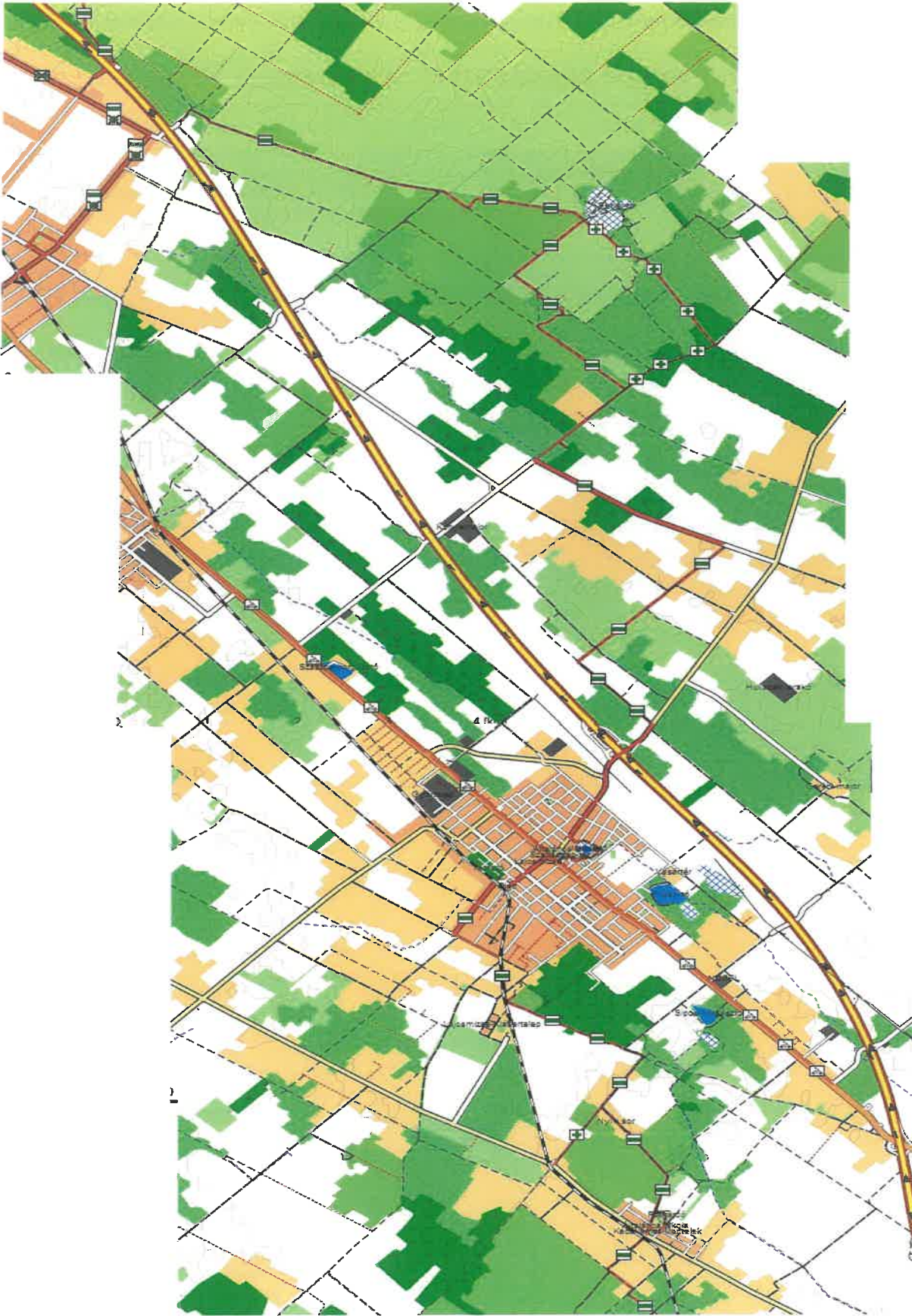
Valószínűleg Lajosmizse külterületén

Közei települések: Felsőlajos 5.39 km DNy felé, Táborfalva 5.89 km Ny felé, Lajosmizse 7.21 km D felé

Megye: Bács-Kiskun

<http://c.map.turistautak.hu/tiles/turistautak/14/9082/5756.png>

Lajosmizsei turistautak

A védendő területeken ipari, bányászati tevékenység nem folyik.

Jelenleg a területek oktatási, bemutatási célokat nem szolgálnak. Bemutatóhely, tanösvény nem létesült. Fel-tétlenül szükséges ezért a védett emlékek bemutatása. Az egyedi fák (Köztemető vadgesztenyefa sorai, 1 darab kocsányos tölgy, 1 darab vadkörtefa, 5-ös főút mentén lévő platánfák és vadgesztenyefák, Tarnai utcai platánfa sor) esetében a fafajt, a védett egyedet bemutató információs táblák elhelyezése válik szükségessé. A szerve-zett oktatás, bemutatás céljára alkalmas terület a Központi park, ahol megfelelő környezet áll ma is rendelkezésre számos fafaj bemutatására, illetve az Iskola-tó és környéke, mely szintén ideális bemutatóhely.

A védetté nyilvánítás előtt nem folyt kutatás. Helyszíni szemle során győződünk meg a védeni kívánt terüle-tek és egyedi értékek állapotáról, így számos területen hiányosságok tapasztalhatók az ismereteinkben. Hiá-nyosak az ismeretek a növény-és állatvilágról, a védendő egyedi értéket képviselő faegyedek egészségi álla-potáról. Szemrevételezéssel megállapítható, hogy állapotuk megfelelő, de folyamatos gondozást igényelnek. A védendő természetvédelmi területeken belül nem található kultúrtörténeti érték, összességében tájképi szempontból kevésbé értékesek.

3. ADATBÁZISOK

Rendelkezésre áll Lajosmizse Város Településrendezési Terve,
Lajosmizse Városfejlesztési Konceptiója és Rendezési Terve Örökségvédelmi Hatás-
tanulmány,
tulajdoni lapok,
térképek,
fotók.

A védett területekről és emlékekről fénykép-és dia adatbázist kell kialakítani első alkalommal 2008. december 31-ig, melyet évente aktualizálni kell, rögzítve a bekövetkező változásokat.

Az adatbázist frissíteni érdemes.

4. CÉLKITŰZÉSEK MEGHATÁROZÁSA

4. 1. A terület értékelése

Méret: A védett terület kiterjedése, mérete megfelelőnek tekinthető. A védetté nyilvánításkor meghatározott cél, a védelemre kijelölt egyedi fák, a Központi park, Füzes-tó és környékükön található természeti értékek megvédését, a terület nagysága és kiterjedése betölti. A továbbiakban potenciális bővítési lehetőségként a terület tovább fejlesztése több irányban is indokolt lehet.

Sokféleség: A védelem alá kerülő objektumok jellegéből fakadóan –egyedi, zömmel telepített fák- a diverzitás értékelése nehézségbe ütközik. Vegetációs szinten a Füzes tavat lehet minősíteni, miután figyelemre méltó a fajösszetételük.

Természetesség: A Füzes-tó és a Központi park mesterségesen kialakított, bár ez nem tekinthető kedvezőtlen helyzetnek, hiszen a védetté nyilvánítás célja alapvetően az urbanus környezetben megőrződött egyedi, jel-lemzően mesterségesen telepített értékek megóvása. Természetvédelmi oltalom alá elsősorban mesterségesen ültetett, esztétikai értékkel bíró fák kerülnek. A természetes vegetációra a kocsányos tölgy és vadkörtefa utal-nak.

Ritkaság: A Központi parkban és az 5-ös főút mentén lévő idős platánfák, a köztemető vadgesztenyefái, va-lamint a külterületen lévő közel száz éves, jó állapotú kocsányos tölgy és vadkörtefa ma ritkának tekinthetők. Az új telepítésű platánfák a Tarnai utcában a gondos kezelésnek, ápolásnak, kiemelt figyelem ráfordításnak köszönhetően megőrződhet a jövő generáció számára.

Sérülékenység: A védett objektumok összességükben nem tekinthetők sérülékenyeknek. Az egyedi fákban az időjárás / villámcsapás, szél (vis major)/ tehet kárt, valamint az 5-ös főút mentén lévő platánfák és vadgesztenyefák sérülhetnek a rájuk kitűzött egy-egy hirdetés, plakát miatt, ezért fokozott figyelmet érdemelnek.

Veszélyeztetés: Mezőgazdasági, ipari jellegű veszélyeztetés a területeket nem éri, a közúti közlekedésből adódó légszennyezés előfordulhat.

A védetté nyilvánítás célja, hogy megőrzésre kerüljenek a település területén található, egyedi értéket képviselő idős, illetve jelentős esztétikai értéket képviselő fák, valamint a Fűzes-tó és környéke, illetve a Központi park és növényzete természetes élővilága.

4.2. Kezelési célkitűzések

A területeket érő külső és belső hatások, az itt található életközösségek ismeretében az alábbi kezelési célkitűzések megvalósítása szükséges és kívánatos:

- Folyamatosan figyelemmel kell kísérni a védett értékek állapot változását, fejlődését.
- Biztosítani kell a területen található természetközeli állapotú élőhelyek hosszú távú fennmaradását, valamint a tervszerű természetvédelmi kezelés hatására az élőhelyek jelenlegi állapotának javulását.
- El kell végezni a területek állatvilágának felmérését.
- Tervezett élőhely rekonstrukciókkal és élőhely teremtő intézkedésekkel törekedni kell a terület biodiverzitása-, valamint a területen előforduló védett állatfajok populációnak méretének növekedésére.
- Biztosítani kell az érdeklődők számára a szervezett formában történő látogathatóságot, a természetközeli állapotú élőhelyek és ehhez kötődő fajok megismerésének, megfigyelésének lehetőségét.

A természetvédelmi kezelés szempontjából a legmeghatározóbb az egyedileg védelem alá kerülő faegyedek egészségi állapotának figyelemmel kísérése. A betegségekkel, károsítókkal szemben a hatásuk mértékében, akár vegyszeres úton is védekezni szükséges.

A csapadék hiánya, a hosszán tartó száraz időjárási viszonyok is veszélyeztethetik létüket. Szükség esetén ezért a faegyedek öntözését is meg kell oldani.

Gondoskodni kell a védett természeti érték fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek közt a talajviszonyok és a vízháztartás megőrzéséről.

A védett természeti értékek egészségi állapotának megőrzése érdekében végzendő munkálatok:

- a) a fellépő növényi és állati kártevők elleni megelőző védelem biztosítása (permetezés),
- b) a száraz ágrészek gondos időbeni eltávolítása, a növényi részek eltávolítása után sebkezelés,
- a) a meglévő növőtér – és a lombkoronának megfelelő földterület – állandó gyommentességének biztosítása.

4.3. Természetvédelmi célkitűzések

A terület rendeltetésének biztosításához alapvető stratégiai feltétel a terület jelenlegi állapotának, jellegének hosszú távú megőrzése, lehetőség szerint további javítása. Ezért a terület ingatlan nyilvántartás szerinti művelési ágának megváltoztatása, valamint az ingatlanok funkciójának és jellegének megváltoztatása (pl. lakóingatlanként való beépítés, stb.) kifejezetten nem kívánatos tevékenység! A jelenlegi területhasználatokat továbbra is fenn lehet tartani.

A védett természeti emlékek és természetvédelmi terület megőrzéséhez, továbbfejlesztéséhez szükséges bármilyen beavatkozás az első fokú természetvédelmi hatósági jogkört gyakorló hozzájárulásával lehetséges. A védett természeti emlékek megóvása és fenntartása a terület tulajdonosának, illetve kezelőjének a feladata. Tilos minden olyan tevékenység folytatása, amely a védelem alá vont természeti értékek állapotát közvetlenül vagy közvetett módon a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatja, vagy veszélyezteti. A védett természeti terület határainak táblával történő megjelölése szükséges.

A területek jelenleg látogatásra alkalmasak.

A kezelési feladatok jobb ellátása érdekében kutatásokra van szükség, hogy a nem vizsgált fajcsoportokról megfelelő ismeret álljon rendelkezésre. Az esetlegesen előforduló városi légszennyezés levegő-tisztaságvédelmi beavatkozásokkal csökkenthető.

4. 4. Korlátozó és veszélyeztető tényezők

- anyagi források hiánya,
- látogatók fegyelmezetlen magatartása: szemetelés, zajkeltés, fürdőzés,
- havária esetén a csapadékvízzel potenciálisan bekerülő szennyező anyagok,
- globális klímaváltozás okozta környezeti változások,
- kártevők elszaporodása,
- a tájidegen fajok további terjedése.

A természetvédelmi kezelés korlátjaként jelentkezhet, hogy jelenleg üzemeltetési feladatokat a Füzes-tó és környéke kivételével Lajosmizse Város Önkormányzata részben lát el. A természetvédelmi kezelési feladatok egységes szemléletű, kifogásolhatatlan minőségben történő végrehajtásával egy szakembert (természetvédelmi kezelő külső szakértő) kell megbízni.

A területek felügyelete nem megoldott. **Szükség lenne a településen egy közterület felügyelő munkájára,** aki a védett területek és emlékek megfelelő felügyeletéről is gondoskodni tudna.

Évek óta a hivatali beszámolóokban megjegyzésre került, hogy a településtisztasági morál megkövetelné, hogy - a közterületek rendjének és tisztaságának védelme, valamint annak rendjét megbontó jogsértések hatékonyabb megelőzése, megakadályozása, szankcionálása, az önkormányzati vagyon védelme érdekében - állományba kerüljön egy közterület felügyelő.

2013. augusztus 29-én képviselői indítványra elkészült a Képviselő-testület részére a közterület felügyelet felállításának tárgyi, anyagi, személyi feltételeiről szóló szakmai anyag. Annak elfogadását, valamint az önkormányzat 2014. évi költségvetésében való megtervezését követően 2014. április 1-jétől a Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal állományában 1 fő közterület felügyelő megkezdhetette a munkát.

5. STARÉGIÁK ÉS FELADATOK MEGHATÁROZÁSA

5. 1. Gyakorlati természetvédelmi feladatok

A természetvédelmi rendeltetésből eredően a kezelésnek a természetes, illetve természetközeli élőhelyek, életközösségek és különösen a védett faegyedek megőrzésére és fejlesztésére kell irányulnia.

A gyakorlati tevékenységet, a szükséges feladatokat fenti elvárásoknak a figyelembevételével kell meghatározni.

5. 2. Természetvédelmi stratégia

Stratégiai célok	Természetvédelmi feladat
Élőhelyek kezelése, fenntartása	természetvédelmi érdekeknek alárendelt vízgazdálkodás a Füzes-tó esetében,

	Élőhely fenntartó kezelések az Iskola-tónál (nádvégás)
Fajok védelme	az Iskola-tó és környékén fészkelő madarak zavartalan költése Központi parkban téli madáretetés bevezetése, etető helyek kihelyezése
Növényvédelem	gyommentesítés, parlagfűirtás
Látogatás	a védett területeken belül, ahol szükséges látogató-útvonal kijelölése, a védett területeken található értékeket bemutató kiadvány megjelenítése
Oktatás és bemutatás	Bemutatásra, szakmai oktatásban való ismertetésre igényszerően, esetlegesen beépítése az iskolai oktatási rendszerbe
Kutatás, vizsgálatok	Fel kell mérni a területek természetvédelmi szempontból lényeges gerinctelen és gerinces faunáját, ornitológiai kutatásokat kell végezni.
Földhasználat	A jelenlegi földhasználatok lényeges módosítása nem szükséges.
Táj-és kultúrtörténeti értékek	A védett területeken belül kiemelkedő kultúrtörténeti érték nincs.
Infrastruktúra	A rendszeres ellenőrzés személyi-és technikai feltételeinek biztosítása. A védett területek határpontjain hatósági táblák kihelyezése, azok karbantartása.

5. 3. Kezelési feladatok

Feladat	Felelős	Fontosság
Adatgyűjtés		
Folyamatos rögzítése az egyedi természetvédelmi értékek (fák), növények állományadatainak, állapotváltozásainak.	Lajosmizse Város Önkormányzata	folyamatos
Az előforduló védett gerinctelen fajok felmérése, állomány vizsgálat	Lajosmizse Város Önkormányzata	3-4 éven belül
Az előforduló védett gerinces fajok felmérése, állomány vizsgálat	Lajosmizse Város Önkormányzata	3-4 éven belül
Kezelés		
Rendszeres területellenőrzés	Lajosmizse Város Önkormányzata	folyamatos
Hatósági táblák elhelyezése, pótlásuk	Lajosmizse Város Önkormányzata	folyamatos
Növényvédelem, gyommentesítés, parlagfűirtás	Lajosmizse Város Önkormányzata	folyamatos
Az egyedi értéként védett fák, facsoportok egészségi állapotának figyelemmel kísérése, esetleg szükségessé váló beavatkozások elvégzése	Lajosmizse Város Önkormányzata	folyamatos
Ismeretterjesztést szolgáló információs táblák kihelyezése, fenntartása (Füzes-tó és környékén, Központi parkban)	Lajosmizse Város Önkormányzata	folyamatos
Bemutatáshoz kapcsolódó fenntartási munkák elvégzése (kaszálás, utak karbantartása, növényvédelmi munkák)	Lajosmizse Város Önkormányzata	folyamatos
Központi park fejlesztése	Lajosmizse Város Önkormányzata	5-10 éven belül
Központi parkban téli madáretetés bevezetése, madáretetők kihelyezése, karbantartásuk	Lajosmizse Város Önkormányzata	1 éven belül
A védett területeket és értékeket bemutató kiadvány megjelenítése	Lajosmizse Város Önkormányzata	2 éven belül
Adminisztráció		
A kutatási eredmények, vizsgálatok következtetéseinek dokumentálása	Lajosmizse Város Önkormányzata	folyamatos

A területekről rendelkezésre álló térképek, más szervek által karbantartott adatbázisok beszerzése, a változások nyomon követése	Lajosmizse Város Önkormányzata	folyamatos
A területekről rendelkezésre álló fotó- esetleg audio anyagok frissítése, bővítése	Lajosmizse Város Önkormányzata	folyamatos

6. MUNKATERV

6. 1. Középtávú munkaterv

Az első munkaterv 2008. március 1. – 2018. február 28. közötti időszakra vonatkozott, mely a 2019. decemberi képviselő-testületi elfogadással aktualizálásra került, ezáltal a felülvizsgált munkaterv feladata a tervben foglalt feladatok elvégzése, az ismertetett célok és stratégiák elérése.

6. 1. 1. Évente rendszeresen elvégzendő kezelési feladatok

1. Védett növény-és állatfajok állományadatainak rögzítése (folyamatos, de kiemelten március-október).
2. Rendszeres területellenőrzés (folyamatos).
3. Hatósági és tájékoztató táblák kihelyezése, folyamatos pótlása.
4. Az egyedi fák állapotváltozásának nyomon kísérése (folyamatos).
5. Téli madáretetés (december-március)
6. A területekkel kapcsolatos egyéb hatósági, szakhatósági munkák végzése (folyamatos).
7. A területekről rendelkezésre álló fotó,- esetleg audio anyagok frissítése, bővítése.

6. 1. 2. Egyedi kezelési feladatok

Nem határozható meg.

6. 2. Éves munkaterv

Az előző fejezetben foglaltak, illetve az aktuális lehetőségek alapján el kell készíteni az adott évre vonatkozó tervet, időbeni és költségtervezéssel. Ezt mindig a megelőző évben esetlegesen felmerülő újabb (középtávú tervben nem szereplő) problémák figyelembe vételével kell kidolgozni.

6. 3. A terv végrehajtásának ellenőrzése és a terv felülvizsgálata

Ez a terv tíz éves időszakra szól, 2018-ban válik szükségessé felülvizsgálata. Azonban a terv célkitűzéseiben, stratégiáiban bekövetkezett lényegi változások, vagy a természetes körülményekben jelentkező, nem várt események korábbi felülvizsgálatát lehetővé teszik.

A terv 2019 december hónapban felülvizsgálatra került.

LAJOSMIZSEI FÜZES-TÓ ÉS KÖRNYÉKE
Lajosmizse

FENNTARTÁSI TERV

Készítette:
Demeter Zoltán

Salvinia Környezetvédelmi és Szolgáltató Bt., Miskolc
2024. november

I. A FENNTARTÁSI TERVET MEGALAPOZÓ DOKUMENTÁCIÓ

1. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

1.1. Összefoglaló adatok

- Azonosító név: *Lajosmizsei Fűzes-tó és környéke*

A Lajosmizse környéki egykori szikes tavak láncolatába tartozó Fűzes-tó mára elvesztette természetes karakterét. A többszörös mederkotrások után kifejezetten horgásztóként működik, intenzív halgazdálkodással, kis üdülőházakkal, gondozott gyepével átalakítva a természetes élőhelyet. Az egykori tó kotrással nem érintett, vizes, mocsaras területként fennmaradt nyúlványai - pl. a tőle DK-re található, vele korábban összefüggő, egykori Palóc-tó - nem tartoznak a védett területbe.

- Törzskönyvi száma: *12/319/TT/08*

- Védetté nyilvánító jogszabály száma: Lajosmizse Város Önkormányzatának 7/2008. (III.20.) rendelete a környezetvédelemről

- Nemzetközi egyezmény hatálya: -

- Egyéb védelmi kategória: Országos Ökológiai Hálózat, ökológiai folyosó

- Kiterjedése: 8,46 ha

- Vízmélysége: 1,4 – 4 m

- Érintett vármegye: **Bács-Kiskun**

- Érintett település: **Lajosmizse**

- A terület középpontjának földrajzi koordinátái: EOY 689868, 186603

- Tengerszint feletti magasság: **133 m**

- A területet lefedő 1:10000-es EOY-térkép szelvény-azonosítója: 46-123, 46-124

- Illetékes természetvédelmi hatóság: Lajosmizse Város Jegyzője

- Jogszabályban megjelölt természetvédelmi kezelő: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.2. A terület rendeltetése

A védetté nyilvánítás indoka az élőhely és a biológiai sokféleség megőrzése, a vízparti növénytakaságok és az állatvilág megóvása volt. Emellett a szabadidős tevékenység további biztosítása kulturált, szép környezetben.

Nyújtson lehetőséget a tudományos célú ismeretterjesztésnek, kutatásnak. Szolgáljon bemutatóhelyként a szervezett és az önálló természetismeret szerzésnek, a tudatos környezeti nevelésnek.

Az ingatlan kivett vízállás művelési ágban van.

A horgásztó 1 db MEPAR blokk, mezőgazdasági támogatásra nem jogosító részén helyezkedik el.

További jellemzők:

- nitrátérzékeny természeti terület
- gyenge minőségű, mennyiségű felszín közeli, felszín alatti víztesttel érintett blokk

1.3. A terület jogi helyzete

Helyi jelentőségű természetvédelmi terület.

1.4. A terület elhelyezkedése, határai

ország: Magyar Köztársaság

vármegye: Bács-Kiskun

községhatár: Lajosmizse

helyrajzi szám: külterület 0269/30

területe: Törzskönyv szerint: 8,46 ha

Tulajdoni lap szerint: 8,4623 ha

1.5. Tulajdonviszonyok, kezelői-használati jogok

- Érintett földrészlet: külterület 0269/30 hrsz.
- Tulajdonos: Lajosmizse Város Önkormányzata
- Erdőgazdálkodó: -
- Halgazdálkodó: Almavirág Horgászegyesület (Lajosmizse)
- Vadgazdálkodó: Aranyhomok Vadásztársaság (Lajosmizse)

1.6. A területre vonatkozó tervezési és egyéb előírások

Halgazdálkodás:

A 03-053-1-4 víztérkódú terület az Almavirág Horgászegyesület (6050 Lajosmizse, Bajza u. 7., képviselő: Kobilák János) kezelésében van. A vízterületen a horgászrendet a Magyar Országos Horgász Szövetség (MOHOSZ) és az egyesület szabályzata tartalmazza. ¹

Vadgazdálkodási üzemterv:

- vadgazdálkodási tájegység: Észak-Bács-Kiskuni VGTE (302)
- vadgazdálkodási egység: 601550
- vadgazdálkodó: Aranyhomok Vadásztársaság (azonosító szám: 03-601550-302, 6050 Lajosmizse, Alsólajos 285. képviselő: Vakulya Ottó)
- vadgazdálkodási üzemterv elkészítése: 2018

A 10 évre szóló üzemtervben nincsenek kiemelt előírások a helyi védettséget élvező területekre. A legnagyobb mennyiségben apróvad (fácán, mezei nyúl) került terítékre 2023-ban. A nagyvadak közül az őz és a vaddisznó bír nagyobb jelentőséggel.

Erdőgazdálkodási üzemterv:

Nem erdőtervezett terület.

Településrendezési –és területrendezési terv:

Lajosmizse Város Önkormányzatának 2/2008. (I. 23.) rendelete a város helyi építési szabályzatáról is tartalmazza a Lajosmizsei Füzes-tó helyi védettségének tényét.

1.7. A természetvédelmi kezelés szervezete és infrastruktúrája

A védelem alá vont területek és értékek megóvásáról, fenntartásáról, helyreállításáról, környezettudatos használatáról (kezelési feladatok) az önkormányzat gondoskodik. E feladat ellátásával:

- az önkormányzat tulajdonában álló területeken a terület mindenkorai kezelőjét, ennek hiányában a tényleges használóját,
- egyéb területeken a terület mindenkorai tulajdonosát, vagyonkezelőjét vagy használóját is megbízhatja.

A kezeléshez az önkormányzat szakmai segítséget vehet igénybe, speciális feladatok esetében külső, szakirányú szakemberek bevonására is sor kerülhet.

A tervben rögzített feladatok megvalósítása Lajosmizse Város Önkormányzatának feladata.

¹ <http://fuzesto.lapunk.hu/horgaszrend-1198967>

1.8. Gazdaság, közlekedés

A halgazdálkodási tevékenység során az őshonos halfajták (pl. balin, compó, csuka, harcsa, ponty, süllő) mellett, idegenhonos fajok telepítésére is sor kerül: amur, fekete amur, busa. Ezek populációi jelentősen képesek módosítani az adott víztér eredeti anyagforgalmi rendszerét, ezért nem csak közvetlen táplálék konkurenciájuk révén, hanem közvetett módon is hatással vannak az őshonos halközösség struktúrájára, ezért természetvédelmi kockázatuk kiemelten magas.

A tó vízgazdálkodását, a környező növényzet kezelését a helyi horgászegyesület koordinálja. A tó körül fasorral szegélyezett, kiépített gyalogösvény szolgálja a horgászok kényelmét. A tóban megoldott a víz levegőztetése, mesterséges keringetése, időnként nyilván vízutánpótlás is történik. Mesterségesen kialakított csatornákkal összeköttetésben áll a környező vizes területekkel, így pl. a korábban szintén helyi védettséget élvező Iskola-tóval is.

A tavat keskeny sávban, és csak foltszerűen, nád szegélyezi, amelynek csak az ÉNY-i része érintetlen. A többi területen ősszel megtörténik a nád és a fiatal fászerű növényzet visszavágása. A gyepterületeket rendszeresen kaszálják is.

A tó körüli útra a horgászok személygépkocsival behajthatnak.

1.9. Idegenforgalom, turizmus

Egész éves sporthorgász turizmus jellemzi a területet.

1.10. Települési viszonyok

A védett terület Lajosmizse belterületének DK-i szomszédságában fekszik. A sporthorgászok érdekében végzett hatások a védett területre meghatározó, negatív hatással vannak. Az emberi zavarás is folyamatos az élővilág szempontjából.

1.11. Oktatás, bemutatás

A tó környezetében nincs sem információs, sem a védettséget feltüntető hatósági tábla.

1.12. Kutatás:

A tó kutatásnak jelenleg nem tárgya. Környezetének természetvédelmi felügyeletét a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálat látja el. A terület biotikai adatait az őrszolgálat gyűjti, és ezek az igazgatóság adatbázisában kerülnek feldolgozásra és tárolásra.

1.13. Kultúrtörténeti, táji értékek

A Füzes-tó az egykori szikes tórendszer maradványa. Mára a művi környezet, intenzív emberi beavatkozás és jelenlét jellemzi. Így az egykori élőhelyre szinte semmi sem utal. Pontosán fel kellene mérni a tómeder kotrással nem érintett, ma elgátolt, védettség alá nem tartozó területeinek állapotát, élővilágát, és esetleg ezeket az izoláltabb területeket védelem alá helyezni.

1.14. Adatbázisok

1.14.1. Számítógépes adatbázisok

Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság biotikai adatbázisa.

1.14.2. A védett érték környezetére vonatkozó térképanyag

EOV: 46-123, 46-124 (M=1:10000) 1980-as évek

1.14.3. A területre vonatkozó légifotó-anyagok

<https://www.e-epites.hu/e-kozmu>
ortofotó 2005, 2023

<https://www.fentrol.hu/hu/>
1961, 1966, 1972, 1974, 1980, 1992

2. KORLÁTOZÓ ÉS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK

	Belső tényezők	Külső tényezők
Természeti folyamatok		Kedvezőtlen szukcessziós folyamatok. Klimatikus szárazodás. Az idegenhonos fajok elterjedésének esélye.
Emberi hatások	Anyagi források hiánya. Önkormányzat nem gyakorolja a tulajdonosi jogokat a természetvédelmi érdekek biztosítására.	Horgászturizmussal összefüggő illegális személtelhelyezés, szennyezés, a víztér tápanyagháztartásának kedvezőtlen megváltozása. Taposás, a parti fás és lágyszárú vegetáció túlzott irtása, eltávolítása. Idegenhonos hal. és növényfajok behurcolása.

3. FENNTARTÁS

A fenntartási terv érvényességi idejére (2024-2028) vonatkozó időszak alatt a következő eredményeket kell elérni:

3.1. Az élőhely védelmét szolgáló feladatok

- Kedvezőtlen az élőhely szempontjából a közvetlen parti környezet túlterhelése, a parti zóna kiépítése, személygépkocsik horgászhelyekig történő behajtása és ott parkolása, a horgászhelyeken a túlzott nád és cserjeirtás, a horgászathoz köthető hulladékok parton hagyása, a parti vízterületek szennyezése.
- Megfelelő vízszintet kell beállítani egy szakmai alapon meghatározott nádas-gyékényes foltok biztosításához.
- Segíteni kell az őshonos fajokból álló vízparti, fászszerű növényzet megújítását a víztér árnyalása miatt is. Itt meg kell találni a megfelelő kompromisszumot a horgászhelyek kialakítása és a vízparti fás szárú növényzet fenntartása között.
- Tilos a terület további feltöltése, a partvonal mesterséges módosítása, kövezése, zúzott köves, vagy más anyaggal kivitelezett mesterséges stabilizálása.
- Ha a természetvédelmi kutatás indokolja, megfontolandó a védett terület DK-i irányba való bővítése a szomszédos 0268/19 és 0268/20 hrsz-ú ingatlanokat érintve.
- Ha az Önkormányzat, mint tulajdonos nem kívánja a helyi természetvédelem és az EU természethelyreállítási irányvonalait követni a halgazdálkodás és sporthorgászat szigorúbb szabályozásával, akkor megfontolandó a helyi védettség megszüntetése.

3.2. A vadgazdálkodásra vonatkozó előírások

A tó környezetében nem lehet elhelyezni vadászati létesítményt, nem lehet sózót, szórót létesíteni.

3.3. Oktatást, bemutatást érintő feladatok

- Szükséges a védettséget jelző tábla elhelyezése a terület bejáratának közelében.
- Ajánlott tájékoztató tábla elhelyezése a horgászjegy vásárlási helyszínen, amely a terület potenciális értékeit, a természetvédelmi szempontokat és a horgászokra vonatkozó korlátozásokat (pl. etetőanyagok mennyiségi csökkentése) foglalja össze.

3.4. Kutatást érintő előírások

- Szükséges a védett és a szomszédos védendő terület élővilágának minél teljesebb körű megismerése, a vízi élettérben az idegenhonos halfajok hatásainak felmérése.

3.5. Területhasználatot érintő előírások

- A védett területen további építmény létesítése tilos.
- Vegyszeres növényvédelem tilos a területen.

4. A FENNTARTÁSI TERV VÉGREHAJTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS A TERV FELÜLVIZSGÁLATA

Összhangban a természetvédelmi kezelési tervvel, a dokumentumban foglaltakat Lajosmizse jegyzője ellenőrzi. A fenntartási ciklus végén szükséges az elvégzett kezelési és fenntartási intézkedések értékelése és a következő időszakra való terv elkészítése.

A terv felülvizsgálatának tervezett időpontja 2028. Az új fenntartási terv életbe lépésének időpontja 2029.

5. MELLÉKLETEK

1. Tulajdoni lap másolata
2. A helyi jelentőségű természetvédelmi területre vonatkozó légifényképek, áttekintő térképek, történeti térképek
3. Helyszíni fényképfelvételek

1. Tulajdoni lap

Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal
Kecskeméti 6000, Fecske utca 25.

Címlet: 1:1

E-hiteles tulajdoni lap - Szemle másolat

Megrendelés szám:30005/88596/2024

2024.10.28

LAJOSMIZSE

Szektor: 53

Külterület 0269/30 helyrajzi szám

		MÉRÉS			
1. Az ingatlan adatai: alrészlet adatai művelési ág/kivett megnevezés		terület min.o ha m2	kat.t.jöv. k.fill.	alozztály adatai ter. kat.jöv. ha m2	k.fill.
. Kivett vizállás		0	8.4623	1.00	
2. bejegyző határozat: 41852/2/2008.04.09 Helyi jelentőségű védett terület					

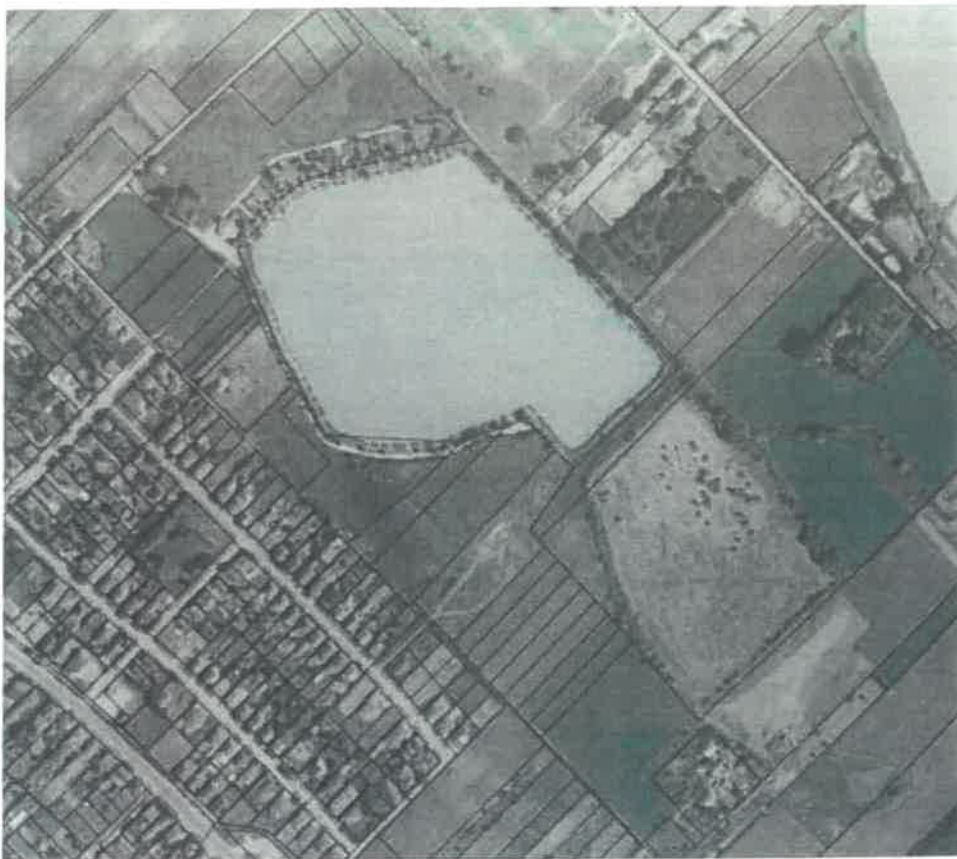
		MÉRÉS			
2. tulajdoni hányad: 1/1 bejegyző határozat, érkezési idő: 59387/1995.10.19 jogcím: földadás jogállás: tulajdonos név: LAJOSMIZSE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA cím: 6050 LAJOSMIZSE Városház tér 1. törzsszám: 15724612					

		MÉRÉS			
1. bejegyző határozat, érkezési idő: 59884/1995.10.24 Önálló szőveges bejegyzés az 1/1. sorosz. alatti ingatlan a 0269/ 24. hrsz. megosztásából keletkezett.					
2. bejegyző határozat, érkezési idő: 59422/2011.09.12 VezetékJog A vázrajzban meghatározott 229 m2 nagyságú területre a Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hivatala SZEMER/02635-2/2011/MU. számú joga. jogcím: név: NYM DÉMÁSZ ÁRAMELŐZATI KFT. törzsszám: 13792679 cím : 6724 SZEGED Palz utca 44.					

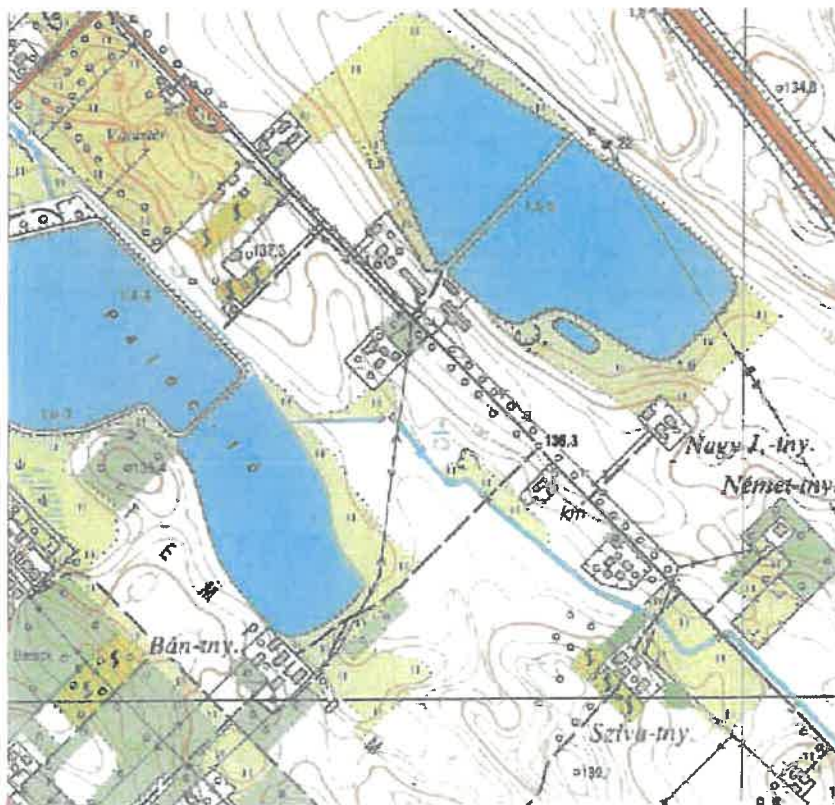
Az E-hiteles tulajdoni lap másolat tartalma a kiadást megelőző napig megegyezik az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatokkal. A szemle másolat a fennálló bejegyzéseket, a teljes másolat valamennyi bejegyzést tartalmazza. Ez az elektronikus dokumentum kinyomtatva nem minősül hiteles bizonyító erejű dokumentumnak. Ez a tulajdoni lap közigazgatási hatósági eljárás céljából került kiadásra. Másra nem használható.

TULAJDONILAP VÉGE

2. A helyi jelentőségű természetvédelmi területre vonatkozó légifényképek, áttekintő térképek, történeti térképek

A Lajosmizsei Füzes-tó környezetének áttekintő képe. (ortofotó 2023.)²

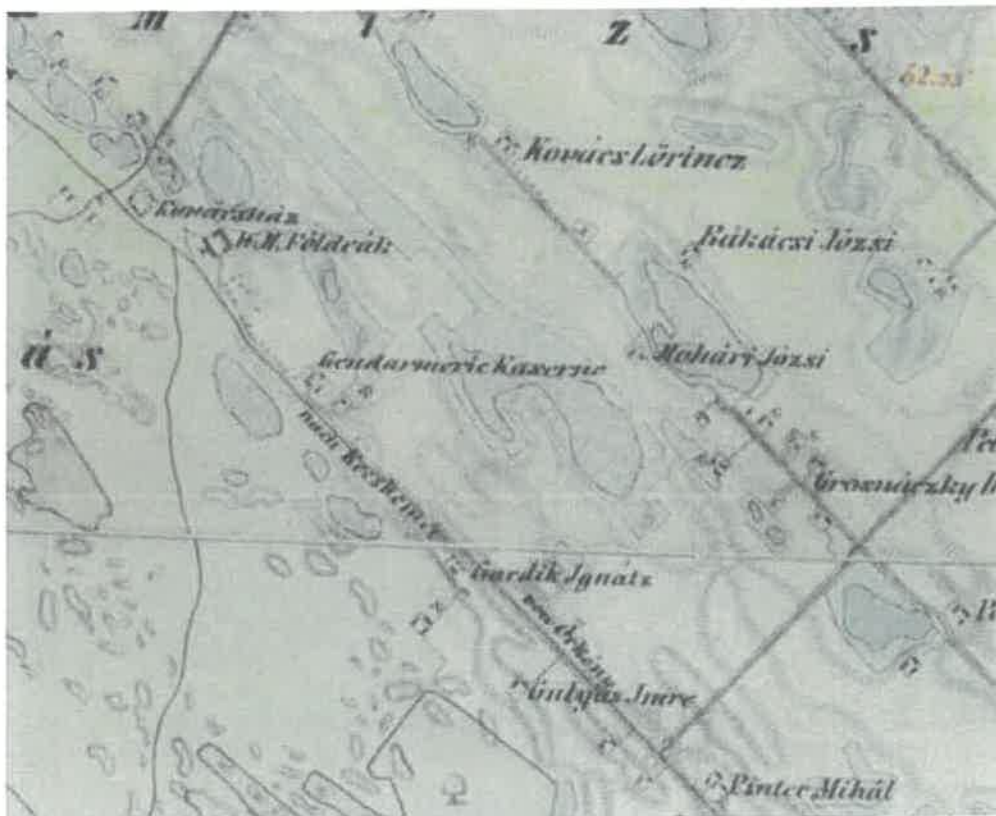

Topográfiai térkép (EOV) másolata (1980-as évek)

² <https://ekozmu.e-epites.hu>

A Lajosmizsei Füzes-tó környezetének áttekintő képe – (1966. júliusi légifelvétel)

A Lajosmizsei Füzes-tó környezetének áttekintő térképe – Magyar Királyság Második Katonai Felmérés (1819-1869)³

³ <https://maps.arcanum.com/hu/map/secondsurvey-hungary>

3. Helyszíni fényképfelvételek

Jellegzetes partszakasz a Fűzes-tónál. Nincs víznövényzet, nyírt gyepek, mesterséges, kotort meder és partkialakítás.

A keskeny nádoltok sem kerültek meghagyásra, ősszel levágásra kerültek.

A néhány vízparti fa is kivágásra került a nád aratásakor.

A Füzes-tótól DK-re, a védett területen kívül (volt Palóc-tó), még megmaradt egy kisebb nádas.

LAJOSMIZSEI KÖZPONTI PARK ÉS NÖVÉNYZETE
Lajosmizse

FENNTARTÁSI TERV

Készítette:
Demeter Zoltán

Salvinia Környezetvédelmi és Szolgáltató Bt., Miskolc
2024. november

I. A FENNTARTÁSI TERVET MEGALAPOZÓ DOKUMENTÁCIÓ

1. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

1.1. Összefoglaló adatok

- Azonosító név: *Lajosmizsei Központi park és növényzete*

A főtéri közparkot geometrikus elrendezéssel fasorok, sétányok és belső terek teszik hangulatossá. A sétányokat sövény szegélyezi. A tér nyugati oldalát idős platán - 42 db platánfa (*Platanus orientalis* vagy *P. hybrida*) – és szürkenyár fasor szegélyezi. További jellemző fafajok: vadgesztenye, magas kőris, közönséges nyír, kislevelű hárs, lucfenyő. A bokros részek tujákból és hamisciprusokból állnak.

- Törzskönyvi száma: *12/323/TT/08*

- Védetté nyilvánító jogszabály száma: Lajosmizse Város Önkormányzatának 7/2008. (III.20.) rendelete a környezetvédelemről

- Nemzetközi egyezmény hatálya: -

- Egyéb védelmi kategória: -

- Kiterjedése: 1,3 ha

- Érintett vármegye: **Bács-Kiskun**

- Érintett település: **Lajosmizse**

- A terület középpontjának földrajzi koordinátái: EOV: 688875, 187049

- Tengerszint feletti magasság: **135 m**

- A területet lefedő 1:10000-es EOV-térkép szelvény-azonosítója: 46-123

- Illetékes természetvédelmi hatóság: Lajosmizse Város Jegyzője

- Jogszabályban megjelölt természetvédelmi kezelő: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.2. A terület rendeltetése

A védetté nyilvánítás célja, hogy megőrzésre kerüljenek a település területén található, egyedi értéket képviselő idős, illetve jelentős esztétikai értéket képviselő fák. A Szabadság tér a település kiemelkedő közterülete, a városi közösség jelképe. A közpark értékes növényállományán kívül a település lakóinak pihenőhelyét is szolgál.

Nyújtson lehetőséget a tudományos célú ismeretterjesztésnek, kutatásnak. Szolgáljon bemutatóhelyként a szervezett és az önálló természetismeret szerzésnek, a tudatos környezeti nevelésnek.

A park kivett közterület művelési ágú ingatlanon helyezkedik el.

1.3. A terület jogi helyzete

Helyi jelentőségű természetvédelmi terület.

1.4. A terület elhelyezkedése, határai

ország: Magyar Köztársaság

vármegye: Bács-Kiskun

községhatár: Lajosmizse

helyrajzi szám: belterület 22/2

területe: Törzskönyv szerint: 1,3 ha

Tulajdoni lap szerint: 1,3093 ha

1.5. Tulajdonviszonyok, kezelői-használati jogok

- Érintett földrészlet: belterület 22/2
- Tulajdonos: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.6. A területre vonatkozó tervezési és egyéb előírások

Településrendezési –és területrendezési terv:

Lajosmizse Város Önkormányzatának 2/2008. (I. 23.) rendelete a város helyi építési szabályzatáról is tartalmazza a Lajosmizsei Központi park növényzete helyi védettségének tényét.

1.7. A természetvédelmi kezelés szervezete és infrastruktúrája

A védelem alá vont területek és értékek megóvásáról, fenntartásáról, helyreállításáról, környezettudatos használatáról (kezelési feladatok) az önkormányzat gondoskodik. E feladat ellátásával:

- az önkormányzat tulajdonában álló területeken a terület mindenkori kezelőjét, ennek hiányában a tényleges használóját,

- egyéb területeken a terület mindenkori tulajdonosát, vagyonkezelőjét vagy használóját is megbízhatja.

A kezeléshez az önkormányzat szakmai segítséget vehet igénybe, speciális feladatok esetében külső, szakirányú szakemberek bevonására is sor kerülhet.

A tervben rögzített feladatok megvalósítása Lajosmizse Város Önkormányzatának feladata.

1.8. Gazdaság, közlekedés

A park a városon átvezető 5. számú főút ÉK-i oldalán található, így a közlekedési eredetű légszennyezés, illetve az ebből származó lehetséges sérülések is érintik a faegyedeket.

1.9. Idegenforgalom, turizmus

A parkon áthalad a zöld sáv turistajelzés és a Mária út. A városba látogatók számára könnyen elérhető központi fekvéssel bír. A parkban található szökőkút, szobrok, emlékművek számos rendezvény helyszínéi is.

1.10. Települési viszonyok

A burkolt, nem vízáteresztő felszínek, a nyáron felmelegedő úttest és épületek hatása sem elhanyagolható a légszennyezés mellett.

1.11. Oktatás, bemutatás

A védett fasor környezetében nincs sem természetvédelmi információs, sem a védettséget feltüntető hatósági tábla.

1.12. Kutatás:

A védett fasor kutatásnak jelenleg nem tárgya. Környezetének természetvédelmi felügyeletét a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálat látja el. A terület biotikai adatait az őrszolgálat gyűjti, és ezek az igazgatóság adatbázisában kerülnek feldolgozásra és tárolásra.

1.13. Kultúrtörténeti, táji értékek

A korábbi időszakok településstervezésének is emléket állít a park, illetve a helytörténet számára is fontos helyszín a kapcsolódó emlékművek miatt.

1.14. Adatbázisok

1.14.1. Számítógépes adatbázisok

Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság biotikai adatbázisa.

1.14.2. A védett érték környezetére vonatkozó térképanyag

EOV: 46-123 (M=1:10000) 1980-as évek

1.14.3. A területre vonatkozó légifotó-anyagok

<https://www.e-epites.hu/e-kozmu>
ortofotó 2005, 2023

<https://www.fentrol.hu/hu/>
1961, 1966, 1970, 1972, 1974

2. KORLÁTOZÓ ÉS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK

	Belső tényezők	Külső tényezők
Természeti folyamatok	Faegyedek elöregedése, korhadása.	Klimatikus szárazodás, talajvízszint csökkenés. Károsító szervezetek elterjedése, hatása. Viharok, villámcsapás, aszály.
Emberi hatások	Anyagi források hiánya.	Légszennyezés, közlekedési balesetek, rongálás. Burkolt, nem vízáteresztő felszínek okozta száradás. Városi hősziget. Tüzesetek okozása.

3. FENNTARTÁS

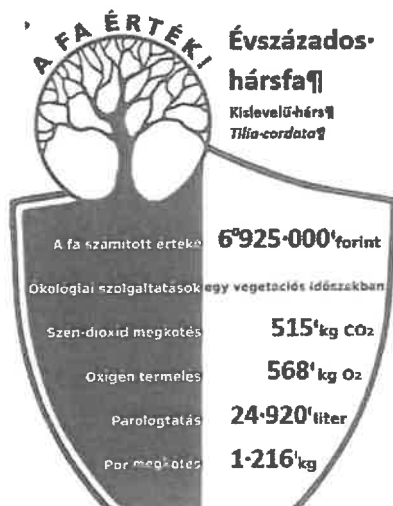
A fenntartási terv érvényességi idejére (2024-2028) vonatkozó időszak alatt a következő eredményeket kell elérni:

3.1. A faegyedek védelmét szolgáló feladatok

- A fákat érő sérülések kezelése, reális keretek között.
- Szükséges esetben ajánlott a károsítók (rovarok, gombás betegségek) elleni védekezés injektálásos technológiával, 2-3 évente megismételve azt.
- Elpusztult egyedek pótlása.
- Szélsőséges esetben öntözés alkalmazása.

3.2. Oktatást, bemutatást érintő feladatok

- Szükséges a védettséget jelző tábla elhelyezése a park Dózsa György út felőli részén.
- Ugyanitt ajánlott tájékoztató tábla elhelyezése a fák értékéről (ökológiai szolgáltatások, pénzben kifejezett érték), illetve további természetvédelemmel kapcsolatos információkról.

Példa faérték táblára

3.3. Területhasználatot érintő előírások

- Fák növekedéséhez szükséges tér biztosítása, illetve a fák szükségszerű metszése (pl. épületek légvezetékek).
- Hagyományos burkolatok kiváltása vízáteresztő anyagokkal, illetve burkolatlan felszínek kialakítása.
- Felszín alatti infrastruktúra kialakítása, cseréje során a fák gyökérzetének megóvása.

4. A FENNTARTÁSI TERV VÉGREHAJTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS A TERV FELÜLVIZSGÁLATA

Összhangban a természetvédelmi kezelési tervvel, a dokumentumban foglaltakat Lajosmizse jegyzője ellenőrzi. A fenntartási ciklus végén szükséges az elvégzett kezelési és fenntartási intézkedések értékelése és a következő időszakra való terv elkészítése.

A terv felülvizsgálatának tervezett időpontja 2028. Az új fenntartási terv életbe lépésének időpontja 2029.

5. MELLÉKLETEK

1. Tulajdoni lap másolata
2. A helyi jelentőségű természetvédelmi területre vonatkozó légifényképek, áttekintő térképek, történeti térképek
3. Helyszíni fényképfelvételek

1. Tulajdoni lap

Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal
Kecskemét 6000, Fecske utca 25.

Oldal: 1/1

E-hiteles tulajdoni lap - Szemle másolat
Megrendelés szám: 30005/88609/2024
2024.10.28

LAJOSMIZSE

Szektor: 53

Belterület 22/2 helyrajzi szám

6050 LAJOSMIZSE Szabadság tér.

IRÉSZ

1. Az ingatlan adatai:

alrészlet adatok művelési ág/kivett megnevezés/	min.o	terület ha m2	kat.t.jöv. k.fill.	alosztály adatok ter. kat.jöv ha m2 k.fill
--	-------	------------------	-----------------------	--

. Kivett közterület	0	1.3093	0.00	
---------------------	---	--------	------	--

2. bejegyző határozat: 41852/2/2008.04.09
Helyi jelentőségű védett terület

IRÉSZ

1. tulajdoni hányad: 1/1

bejegyző határozat, érkezési idő: 2315/1991.01.25

jogcím: önkormányzati tulajdonbavétel

jogállás: tulajdonos

név: LAJOSMIZSE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

cím: 6050 LAJOSMIZSE Városház tér 1.

törzsszám: 15724612

IRÉSZ

1. bejegyző határozat, érkezési idő: 59012/2011.09.12

Vezetékjog

A vázrajzban meghatározott 4 m2 nagyságú területre a Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi
Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága SZEMMBH/02835-2/2011/MU. számú jogerős h.

jogosult:

név: MVM DÉMÁSZ ÁRAMHÁLÓZATI KFT, törzsszám: 13792679

cím : 6724 SZEGED Pulz utca 44.

Az E-hiteles tulajdoni lap másolat tartalma a kiadást megelőző napig megegyezik az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatokkal. A szemle másolat a fennálló bejegyzéseket, a teljes másolat valamennyi bejegyzést tartalmazza. Ez az elektronikus dokumentum kinyomtatva nem minősül hiteles bizonyító erejű dokumentumnak. Ez a tulajdoni lap közigazgatási hatósági eljárás céljából került kiadásra. Másra nem használható.

TULAJDONILAP VÉGE

2. A helyi jelentőségű természetvédelmi területre vonatkozó légifényképek, áttekintő térképek, történeti térképek

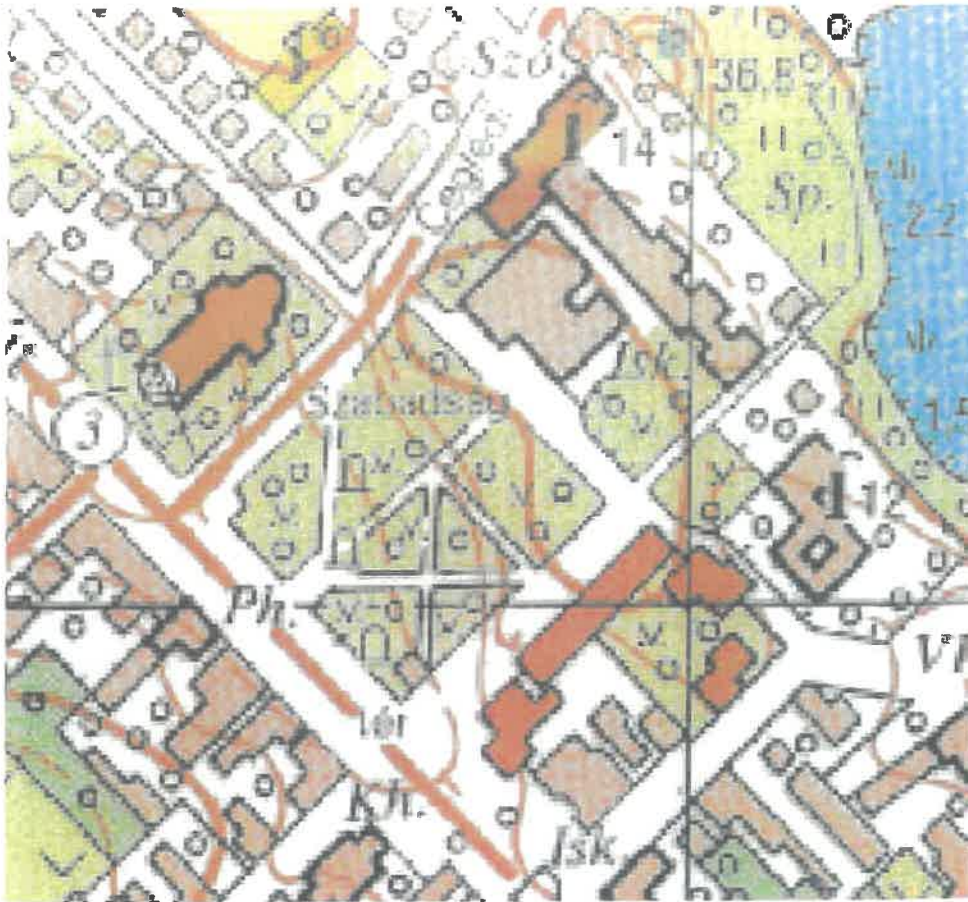
A Központi park átnézeti képe (ortofotó 2023.)¹

A Központi park környezete légifelvételen (1961. augusztus)²

¹ <https://ekozmu.e-epites.hu>

² <https://fentrol.hu>

Topográfiai térkép (EOV) másolata (1980-as évek)

3. Helyszíni fényképfelvételek

A városi emlékmű környezete

A park a Dózsa György út felől.

LAJOSMIZSEI KOCSÁNYOS TÖLGY
Lajosmizse

FENNTARTÁSI TERV

Készítette:
Demeter Zoltán

Salvinia Környezetvédelmi és Szolgáltató Bt., Miskolc
2024. november

I. A FENNTARTÁSI TERVET MEGALAPOZÓ DOKUMENTÁCIÓ

1. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

1.1. Összefoglaló adatok

- Azonosító név: *Lajosmizsei kocsányos tölgy (Quercus robur)*
- Termőhelye humuszos homoktalaj. A fa az egykori pusztai tölgyesek maradványa, a korát 220 évre becsülik, ilyen korú példányok még több helyen előfordulnak hazánkban (a rekorder 700 év körüli). A környék legszebb tölgyfája, egyben Lajosmizse legöregebb fája is. A tölgy körül galagonyás homoki gyep található.
- Törzskönyvi száma: *12/320/TE/08*
- Védetté nyilvánító jogszabály száma: Lajosmizse Város Önkormányzatának 7/2008. (III.20.) rendelete a környezetvédelemről
- Nemzetközi egyezmény hatálya: -
- Egyéb védelmi kategória: -
- Kiterjedése: 0 ha
- Törzskerület mellmagasságban: 562 cm
- Becsült magasság: 18 m
- Érintett vármegye: **Bács-Kiskun**
- Érintett település: **Lajosmizse**
- A terület középpontjának földrajzi koordinátái: EOVS: 688726, 194549
- Tengerszint feletti magasság: **140 m**
- A területet lefedő 1:10000-es EOVS-térkép szelvény-azonosítója: 56-343
- Illetékes természetvédelmi hatóság: Lajosmizse Város Jegyzője
- Jogszabályban megjelölt természetvédelmi kezelő: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.2. A terület rendeltetése

A védetté nyilvánítás célja, hogy megőrzésre kerüljön a település területén található, egyedi értéket képviselő idős, illetve jelentős esztétikai értéket képviselő fa.

Nyújtson lehetőséget a tudományos célú ismeretterjesztésnek, kutatásnak. Szolgáljon bemutatóhelyként a szervezett és az önálló természetismeret szerzésnek, a tudatos környezeti nevelésnek.

A kocsányos tölgyet is magában foglaló ingatlan legelő művelési ágban van.

Az idős fa 1 db MEFAR blokk, mezőgazdasági támogatásra nem jogosító részén helyezkedik el.

További jellemzők:

- nitrátérzékeny természeti terület
- gyenge minőségű, mennyiségű felszín közeli, felszín alatti víztesttel érintett blokk
- gyenge ökológiai, kémiai állapotú felszíni víztest vízgyűjtő területével érintett blokk

1.3. A terület jogi helyzete

Helyi jelentőségű természetvédelmi emlék

1.4. A terület elhelyezkedése, határai

ország: Magyar Köztársaság

vármegye: Bács-Kiskun

községhatár: Lajosmizse

helyrajzi szám: külterület 0470/7

területe: Törzskönyv szerint: 0 ha

Tulajdoni lap szerint: 0,561 ha

1.5. Tulajdonviszonyok, kezelői-használati jogok

- Érintett földrészlet: külterület 0470/7 hrsz.
- Tulajdonos: Sasvári család (Esztergom)
- Erdőgazdálkodó: -
- Halgazdálkodó: -
- Vadgazdálkodó: Aranyhomok Vadásztársaság (Lajosmizse)

1.6. A területre vonatkozó tervezési és egyéb előírások

Vadgazdálkodási üzemterv:

- vadgazdálkodási tájegység: Észak-Bács-Kiskuni VGTE (302)
- vadgazdálkodási egység: 601550
- vadgazdálkodó: Aranyhomok Vadásztársaság (azonosító szám: 03-601550-302, 6050 Lajosmizse, Alsólajos 285. képviselő: Vakulya Ottó)
- vadgazdálkodási üzemterv elkészítése: 2018

A 10 évre szóló üzemtervben nincsenek kiemelt előírások a helyi védettséget élvező területekre. A legnagyobb mennyiségben apróvad (fácán, mezei nyúl) került terítékre 2023-ban. A nagyvadak közül az őz és a vaddisznó bír nagyobb jelentőséggel.

Erdőgazdálkodási üzemterv:

Nem erdőtervezett terület.

Településrendezési –és területrendezési terv:

Lajosmizse Város Önkormányzatának 2/2008. (I. 23.) rendelete a város helyi építési szabályzatáról is tartalmazza a Lajosmizsei kocsányos tölgy helyi védettségének tényét.

1.7. A természetvédelmi kezelés szervezete és infrastruktúrája

A védelem alá vont területek és értékek megóvásáról, fenntartásáról, helyreállításáról, környezettudatos használatáról (kezelési feladatok) az önkormányzat gondoskodik. E feladat ellátásával:

- az önkormányzat tulajdonában álló területeken a terület mindenkorai kezelőjét, ennek hiányában a tényleges használóját,
- egyéb területeken a terület mindenkorai tulajdonosát, vagyonkezelőjét vagy használóját is megbízhatja.

A kezeléshez az önkormányzat szakmai segítséget vehet igénybe, speciális feladatok esetében külső, szakirányú szakemberek bevonására is sor kerülhet.

A tervben rögzített feladatok megvalósítása Lajosmizse Város Önkormányzatának feladata.

1.8. Gazdaság, közlekedés

A védett fa környezetében időszakos legeltetés folytatnak és egy dűlőút is található a közelében, de ezek nem bírnak negatív hatással a fa állapotára.

1.9. Idegenforgalom, turizmus

A helyi védett fát érinti a zöld sáv turistajelzés és a Mária út. A fa alatt egy asztalból és két padból álló pihenőhely lett kialakítva, ami már nehezebben közelíthető meg a fejlett galagonya cserjék között. A „Mizsei Óriás” az 5. számú főút Lajosmizse-Felsőlajos közti szakaszáról ÉK-i irányba leágazó Pusztatemplom dűlőúton közelíthető meg.

1.10. Települési viszonyok

A védett emlék Lajosmizse külterületének É-i határában fekszik. A helyi lakosság védett területre gyakorolt hatása alárendelt.

1.11. Oktatás, bemutatás

A védett fa környezetében nincs sem információs, sem a védettséget feltüntető hatósági tábla.

1.12. Kutatás:

A védett fa kutatásnak jelenleg nem tárgya. Környezetének természetvédelmi felügyeletét a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálat látja el. A terület biotikai adatait az őrszolgálat gyűjti, és ezek az igazgatóság adatbázisában kerülnek feldolgozásra és tárolásra.

1.13. Kultúrtörténeti, táji értékek

Az idős kocsánytalan tölgy az egykori pusztai tölgyesek maradványa. Környezetében több természetesebb fa is található, így együtt meghatározó tájképi elemek, melyek a korábbi élőhelyre, földhasználatra is utalnak. Érdemes lenne legalább a teljes 0470/7 hrsz helyi védetté nyilvánítása.

1.14. Adatbázisok

1.14.1. Számítógépes adatbázisok

Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság biotikai adatbázisa.

1.14.2. A védett érték környezetére vonatkozó térképanyag

EOV: 56-343 (M=1:10000) 1980-as évek

1.14.3. A területre vonatkozó légifotó-anyagok

<https://www.e-epites.hu/e-kozmu>
ortofotó 2005, 2023

<https://www.fentrol.hu/hu/>
1961, 1966, 1979, 1992

2. KORLÁTOZÓ ÉS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK

	Belső tényezők	Külső tényezők
Természeti folyamatok	Faegyed elöregedése, korhadása.	Klimatikus szárazodás, talajvízszint csökkenés. Kedvezőtlen szukcessziós folyamatok. Az idegenhonos növényfajok elterjedésének esélye. Károsító szervezetek (pl. tölgy csipkéspoloska) elterjedése, hatása. Viharok, villámcsapás, természetes tüzek, aszály.
Emberi hatások	Anyagi források hiánya.	Tüzesetek okozása.

3. FENNTARTÁS

A fenntartási terv érvényességi idejére (2024-2028) vonatkozó időszak alatt a következő eredményeket kell elérni:

3.1. A faegyed és élőhelyének védelmét szolgáló feladatok

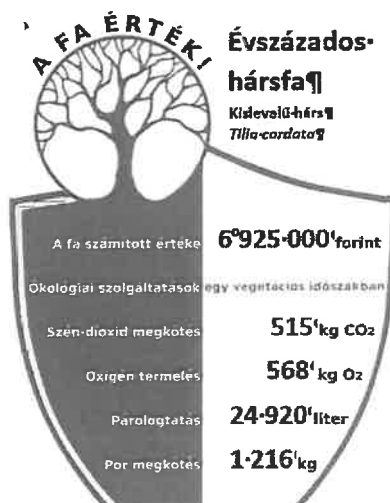
- Az idegenhonos fajoktól (kései meggy, fehér akác) fokozatosan meg kell szabadítani a fa környezetét.
- A fát érő sérülések kezelése, reális keretek között. A faanyag helyben égetése tilos.
- Ajánlott a károsítók – kiemelten a tölgy csipkéspoloska - elleni védekezés injektálásos technológiával, 2-3 évente megismételve azt.
- A helyi védettség széljegyzetben történő bejegyzése a tulajdoni lapra.
- Megfontolandó az egész 0470/7 hrsz-ú ingatlan helyi védettség alá vonása, egyeztetve a tulajdonosokkal.

3.2. A vadgazdálkodásra vonatkozó előírások

- A fa környezetében nem lehet elhelyezni vadászati létesítményt, nem lehet sózót, szórót létesíteni.

3.3. Oktatást, bemutatást érintő feladatok

- Szükséges a védettséget jelző tábla elhelyezése a faegyed közelében.
- Ajánlott tájékoztató tábla elhelyezése a fa értékéről (ökológiai szolgáltatások, pénzben kifejezett érték), illetve további természetvédelemmel kapcsolatos információkról.

Példa faérték táblára

3.4. Kutatást érintő előírások

A fa állapotának és környezetének évenkénti monitorozása.

3.5. Területhasználatot érintő előírások

A fa környezetében nem ajánlott építmény létesítése.

4. A FENNTARTÁSI TERV VÉGREHAJTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS A TERV FELÜLVIZSGÁLATA

Összhangban a természetvédelmi kezelési tervvel, a dokumentumban foglaltakat Lajosmizse jegyzője ellenőrzi. A fenntartási ciklus végén szükséges az elvégzett kezelési és fenntartási intézkedések értékelése és a következő időszakra való terv elkészítése.

A terv felülvizsgálatának tervezett időpontja 2028. Az új fenntartási terv életbe lépésének időpontja 2029.

5. MELLÉKLETEK

1. Tulajdoni lap másolata
2. A helyi jelentőségű természetvédelmi területre vonatkozó légifényképek, áttekintő térképek, történeti térképek
3. Helyszíni fényképfelvételek

1. Tulajdoni lap

Bács-Kiskun Vármegyei Községhivatal
Kecskemét 6000. Fecske utca 25.

Oldal 1/2

E-hiteles tulajdoni lap - Szemle másolat

Megrendelés szám: 30005/SS746/2024

2024.10.28

LAJOSMEZSE

Szektor: 61

Külterület 0470/7 helyrajzi szám

		IRÉSZ			
1. Az ingatlan adatai:		terület	kat.t.jév.	alosztály adatok	
alrészlet adatok	min.o	ha m2	k.fill.	ter.	kat.jév
művelési ág/kivett megnevezés,				ha m2	k.fill

- legelő

€

5610

1.35

HRÉSZ

3. tulajdoni hányad: 2/6
bejegyző határozat, érkezési idő: 213163/2/2021.04.15
jogcím: Öröklés
jogállás: tulajdonos
név : Sasvári Béla
sz.név: Sasvári Béla
szül. : 1971
a.név : Erdélyi Hajnalka
cím : 2500 ESZTERGOM Babits Mihály út 11/A.

4. tulajdoni hányad: 2/6
bejegyző határozat, érkezési idő: 213163/2/2021.04.15
jogcím: Öröklés
jogállás: tulajdonos
név : Sasvári Viktor
sz.név: Sasvári Viktor
szül. : 1978
a.név : Erdélyi Hajnalka
cím : 2500 ESZTERGOM Hármasszikla utca 16.

6. tulajdoni hányad: 1/6
bejegyző határozat, érkezési idő: 216181/5/2023.05.30
jogcím: Öröklés és osztályos egyezség
jogállás: tulajdonos
név : Sasvári Béla
sz.név: Sasvári Béla
szül. : 1971
a.név : Erdélyi Hajnalka
cím : 2500 ESZTERGOM Babits Mihály út 11/A.

7. tulajdoni hányad: 1/6
bejegyző határozat, érkezési idő: 216181/5/2023.05.30
jogcím: Öröklés és osztályos egyezség
jogállás: tulajdonos
név : Sasvári Viktor
sz.név: Sasvári Viktor
szül. : 1978
a.név : Erdélyi Hajnalka
cím : 2500 ESZTERGOM Hármasszikla utca 19.

Folytatás a következő lapon

Bács-Kiskun Vármegyei Község-hivatal
Kecskemét 6000, Fecske utca 25.

Oldal: 2/2

E-hiteles tulajdoni lap - Szemle másolat

Megrendelés szám: 30005/88746/2024

2024.10.28

LAJOSMÉZSE

Szektor: 61

Külterület 0470/7 helyrajzi szám

Folytatás az előző lapról

III. RÉSZ

NEM TARTALMAZ BEJEGYZÉST

Az E-hiteles tulajdoni lap másolat tartalma a kiadást megelőző napig megegyezik az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatokkal. A szemle másolat a fennálló bejegyzéseket, a teljes másolat valamennyi bejegyzést tartalmazza. Ez az elektronikus dokumentum kinyomtattva nem minősül hiteles bizonyító erejű dokumentumnak. Ez a tulajdoni lap közigazgatási hatósági eljárás céljából került kiadásra. Másra nem használható.

TULAJDONILAP VÉGE

2. A helyi jelentőségű természetvédelmi területre vonatkozó légifényképek, áttekintő térképek, történeti térképek

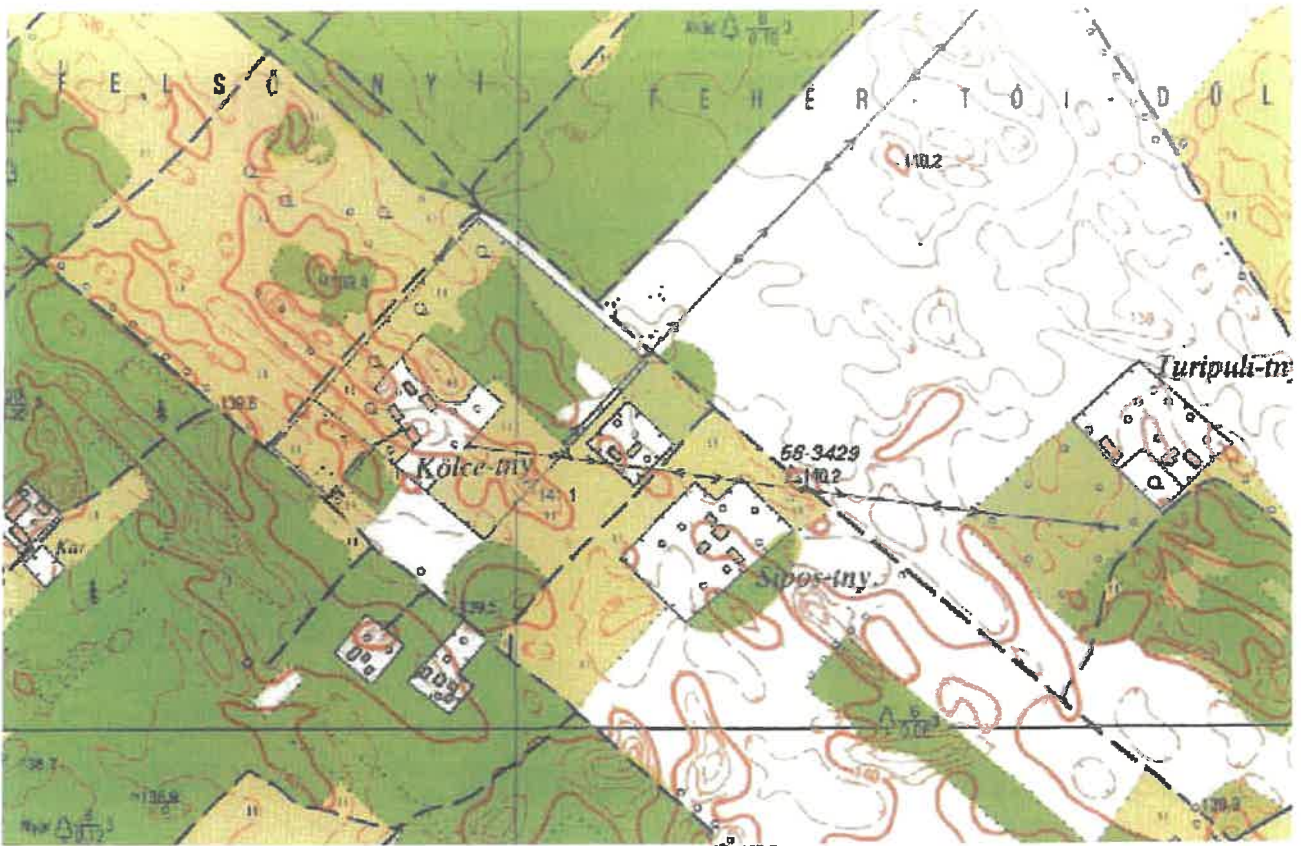
A Lajosmizsei kocsányos tölgy környezetének áttekintő képe. (ortofotó 2005.)¹

A Lajosmizsei kocsányos tölgy környezetének áttekintő képe. (ortofotó 2023.)² Látható a lassú beerdődülés a legeltetés visszaszorulása miatt..

¹ <https://ekozmu.e-epites.hu/>

² https://ekozmu.e-epites.hu

Topográfiai térkép (EOV) másolata (1980-as évek)

Csökkenő

**A Lajosmizsei kocsányos tölgy környezetének áttekintő térképe – Magyarország Első Katonai Felmérés (1782-1785)³
Itt még jelentős területet borított a pusztai tölgyes.**

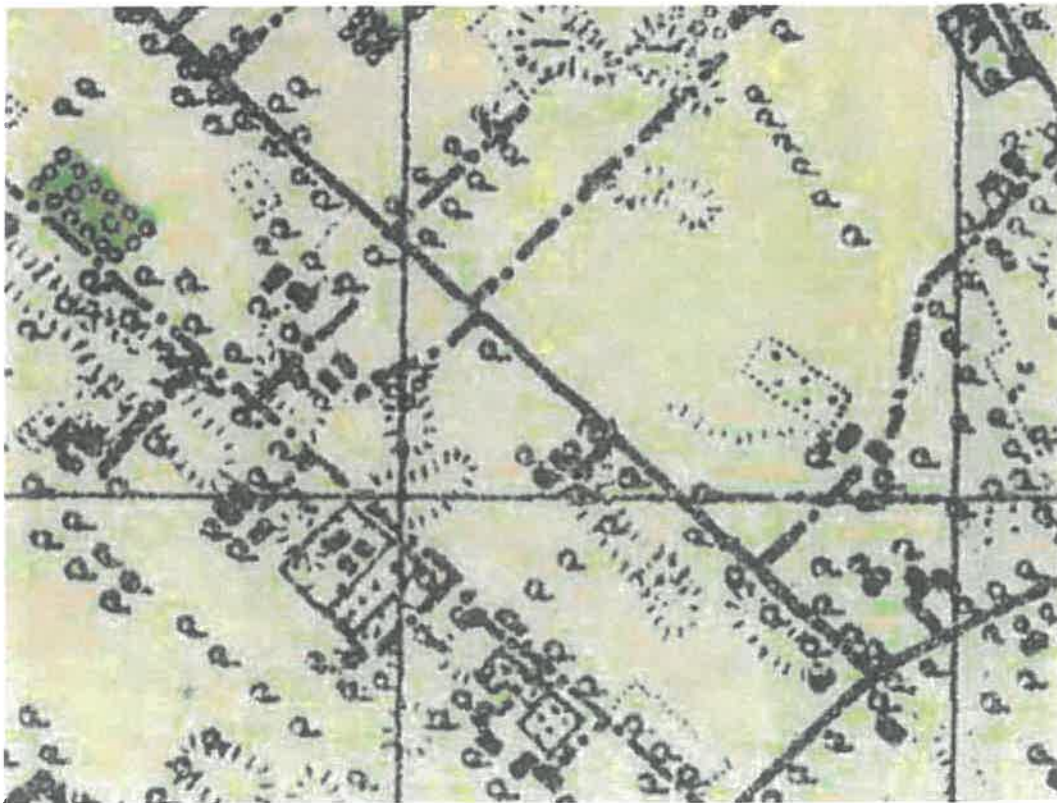
A Lajosmizsei kocsányos tölgy környezetének áttekintő térképe – Magyar Királyság Második Katonai Felmérés (1819-1869)⁴ Csökkenő erdőborítás, pusztai tölgyes foltokkal.

³ <https://maps.arcanum.com/hu/map/firstsurvey-hungary>

⁴ <https://maps.arcanum.com/hu/map/secondsurvey-hungary>

A Lajosmizsei kocsányos tölgy környezetének áttekintő térképe - Habsburg-Birodalom Harmadik Katonai Felmérés (1869-1887)⁵ Pusztai tölgyes borítás erős csökkenése.

A Lajosmizsei kocsányos tölgy környezetének áttekintő térképe. Magyarország katonai felmérése (1941)⁶ A mai helyzethez hasonlóan már csak egy-egy idős fa, facsoport maradt meg a tölgyesekből.

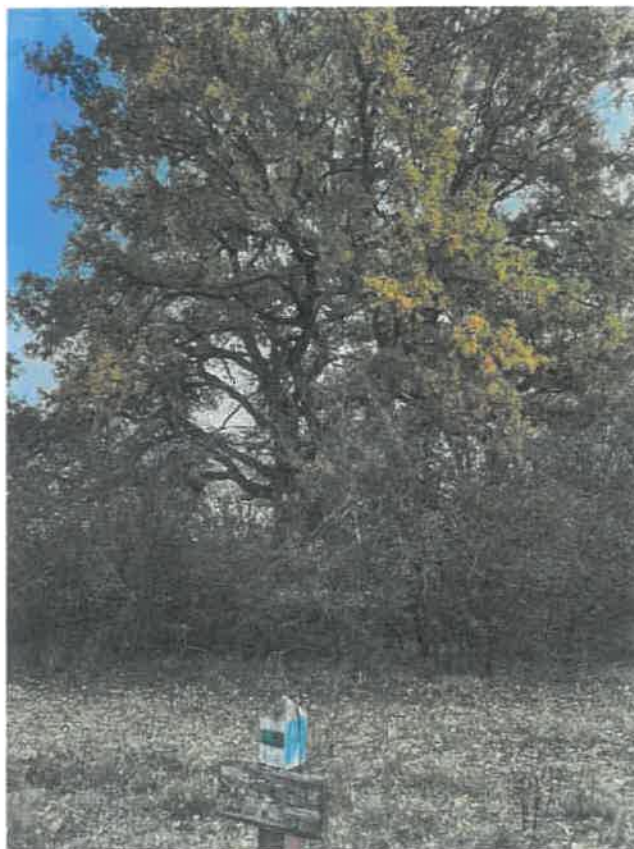
⁵ <https://maps.arcanum.com/hu/map/thirdsurvey75000>

⁶ <https://maps.arcanum.com/hu/map/hungary1941>

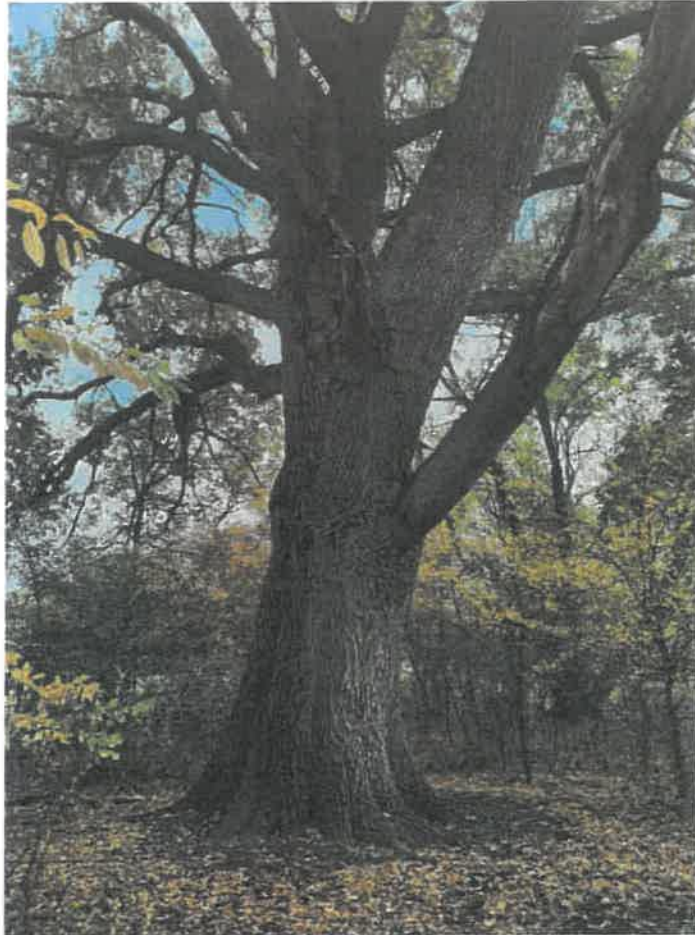
3. Helyszíni fényképfelvételek

A Lajosmizsei védett kocsányos tölgy (Mizsei óriás) közelében több, védelemre érdemes fajtársa is megtalálható. Közvetlen szomszédja sem sokkal kisebb, DK-re pedig egy kiszáradó, részben már álló holtfa egyed, az ún. Jézus-fa magasodik.

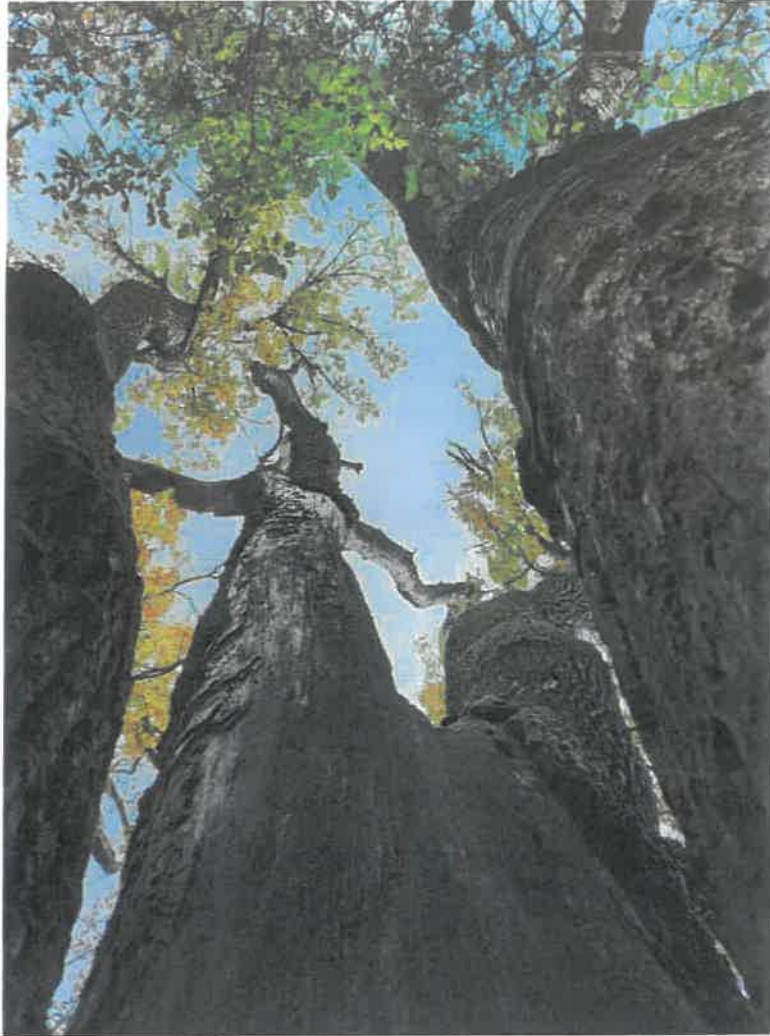
A védett fa mellett halad el a zöld sáv turistajelzés és a Mária út is.

Egyes oldalágak elhaltak, de a fa általános egészségi állapota jó.

A fa körüli őshonos cserjék közül eltávolítandók az idegenhonos, invazív fásszárú egyedek (kései meggy, fehér akác).

A védelemre érdemes ún. „Jézus-fa”

LAJOSMIZSEI VADKÖRTEFA I.
Lajosmizse

FENNTARTÁSI TERV

Készítette:
Demeter Zoltán

Salvinia Környezetvédelmi és Szolgáltató Bt., Miskolc
2024. november

I. A FENNTARTÁSI TERVET MEGALAPOZÓ DOKUMENTÁCIÓ

1. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

1.1. Összefoglaló adatok

- Azonosító név: *Lajosmizsei vadkörtefa I. (Pyrus pyraster)*
- Termőhelye humuszos homoktalaj. A fa az egykori pusztai tölgyesek maradványa is lehet, mint kíséző fafaj. A korát 80 évre becsülik. Hazánkban 150-200 év körül lehet a faj által elérhető életkor.
- Törzskönyvi száma: *12/321/TE/08*
- Védetté nyilvánító jogszabály száma: Lajosmizse Város Önkormányzatának 7/2008. (III.20.) rendelete a környezetvédelemről
- Nemzetközi egyezmény hatálya: -
- Egyéb védelmi kategória: -
- Kiterjedése: 0 ha
- Trzskerület mellmagasságban: 255 cm
- Becsült magasság: 9 m
- Érintett vármegye: **Bács-Kiskun**
- Érintett település: **Lajosmizse**
- A terület középpontjának földrajzi koordinátái: EOVS: 689326, 193334
- Tengerszint feletti magasság: **140 m**
- A területet lefedő 1:10000-es EOVS-térkép szelvény-azonosítója: 56-343
- Illetékes természetvédelmi hatóság: Lajosmizse Város Jegyzője
- Jogszabályban megjelölt természetvédelmi kezelő: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.2. A terület rendeltetése

A védetté nyilvánítás célja, hogy megőrzésre kerüljön a település területén található, egyedi értéket képviselő idős, illetve jelentős esztétikai értéket képviselő fa.

Nyújtson lehetőséget a tudományos célú ismeretterjesztésnek, kutatásnak. Szolgáljon bemutatóhelyként a szervezett és az önálló természetismeret szerzésnek, a tudatos környezeti nevelésnek.

A vadkörtefát is magában foglaló ingatlan kb. fele-fele arányban legelő és erdő művelési ágban van. Utóbbi a Lajosmizse 45/B erdőrészletbe esik, amely magántulajdonban lévő egyéb lombelegyes akácos. Ugyanakkor az akác terjedése miatt a gyepterület aránya aktuálisan jóval kevesebb a feltüntetettnél.

Az idős fa 1 db MEPAR blokk, mezőgazdasági támogatásra nem jogosító részén helyezkedik el.

További jellemzők:

- nitrátérzékeny természeti terület
- gyenge minőségű, mennyiségű felszín közeli, felszín alatti víztesttel érintett blokk
- gyenge ökológiai, kémiai állapotú felszíni víztest vízgyűjtő területével érintett blokk

1.3. A terület jogi helyzete

Helyi jelentőségű természetvédelmi emlék

1.4. A terület elhelyezkedése, határai

ország: Magyar Köztársaság

vármegye: Bács-Kiskun

községhatár: Lajosmizse

helyrajzi szám: külterület 0331/11

területe: Törzskönyv szerint: 0 ha

Tulajdoni lap szerint: 0,604 ha

1.5. Tulajdonviszonyok, kezelői-használati jogok

- Érintett földrészlet: külterület 0331/11 hrsz.
- Tulajdonos: Juhász Zsuzsanna (Lajosmizse)
- Erdőgazdálkodó: Juhász Zsuzsanna (Lajosmizse)
- Halgazdálkodó: -
- Vadgazdálkodó: Aranyhomok Vadásztársaság (Lajosmizse)

1.6. A területre vonatkozó tervezési és egyéb előírások

Vadgazdálkodási üzemterv:

- vadgazdálkodási tájegység: Észak-Bács-Kiskuni VGTE (302)
- vadgazdálkodási egység: 601550
- vadgazdálkodó: Aranyhomok Vadásztársaság (azonosító szám: 03-601550-302, 6050 Lajosmizse, Alsólajos 285. képviselő: Vakulya Ottó)
- vadgazdálkodási üzemterv elkészítése: 2018

A 10 évre szóló üzemtervben nincsenek kiemelt előírások a helyi védettséget élvező területekre. A legnagyobb mennyiségben apróvad (fácán, mezei nyúl) került terítékre 2023-ban. A nagyvadak közül az őz és a vaddisznó bír nagyobb jelentőséggel.

Erdőgazdálkodási üzemterv:

A védett fa környezete nem erdőtervezett terület.

Településrendezési –és területrendezési terv:

Lajosmizse Város Önkormányzatának 2/2008. (I. 23.) rendelete a város helyi építési szabályzatáról is tartalmazza a Lajosmizsei vadkörtefa I. helyi védettségének tényét.

1.7. A természetvédelmi kezelés szervezete és infrastruktúrája

A védelem alá vont területek és értékek megóvásáról, fenntartásáról, helyreállításáról, környezettudatos használatáról (kezelési feladatok) az önkormányzat gondoskodik. E feladat ellátásával:

- az önkormányzat tulajdonában álló területeken a terület mindenkori kezelőjét, ennek hiányában a tényleges használóját,

- egyéb területeken a terület mindenkori tulajdonosát, vagy kezelőjét vagy használóját is megbízhatja.

A kezeléshez az önkormányzat szakmai segítséget vehet igénybe, speciális feladatok esetében külső, szakirányú szakemberek bevonására is sor kerülhet.

A tervben rögzített feladatok megvalósítása Lajosmizse Város Önkormányzatának feladata.

1.8. Gazdaság, közlekedés

A védett fa homokos dűlőutak kereszteződésében található, de ezek forgalma nem bír negatív hatással a fa állapotára.

1.9. Idegenforgalom, turizmus

A helyi védett fát érinti a zöld sáv turistajelzés és a Mária út. Az 5. számú főút Lajosmizse-Felsőlajos közti szakaszáról ÉK-i irányba leágazó Pusztatemplom dűlőúton közelíthető meg.

1.10. Települési viszonyok

A védett emlék Lajosmizse külterületének É-i határában fekszik. A helyi lakosság védett területre gyakorolt hatása alárendelt.

1.11. Oktatás, bemutatás

A védett fa környezetében nincs sem információs, sem a védettséget feltüntető hatósági tábla.

1.12. Kutatás:

A védett fa kutatásnak jelenleg nem tárgya. Környezetének természetvédelmi felügyeletét a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálat látja el. A terület biotikai adatait az őrszolgálat gyűjti, és ezek az igazgatóság adatbázisában kerülnek feldolgozásra és tárolásra.

1.13. Kultúrtörténeti, táji értékek

A védett vadkörtefa az egykori pusztai tölgyes növényzetre is utal, hiszen ezeknek is jellemző elegyfaja. A többi helyi védett vadkörte egyed valószínűleg elpusztult, így mindenképpen fokozott figyelmet érdemel.

1.14. Adatbázisok

1.14.1. Számítógépes adatbázisok

Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság biotikai adatbázisa.

1.14.2. A védett érték környezetére vonatkozó térképanyag

EOV: 56-343 (M=1:10000) 1980-as évek

1.14.3. A területre vonatkozó légifotó-anyagok

<https://www.e-epites.hu/e-kozmu>
ortofotó 2005, 2023

<https://www.fentrol.hu/hu/>
1961, 1966, 1970

2. KORLÁTOZÓ ÉS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK

	Belső tényezők	Külső tényezők
Természeti folyamatok	Faegyed elöregedése, korhadása.	Klimatikus szárazodás, talajvízszint csökkenés. Kedvezőtlen szukcessziós folyamatok. Az idegenhonos növényfajok elterjedésének esélye. Károsító szervezetek elterjedése, hatása. Viharok, villámcsapás, természetes tüzek, aszály.
Emberi hatások	Anyagi források hiánya.	Tüzesetek okozása.

3. FENNTARTÁS

A fenntartási terv érvényességi idejére (2024-2028) vonatkozó időszak alatt a következő eredményeket kell elérni:

3.1. A faegyed és élőhelyének védelmét szolgáló feladatok

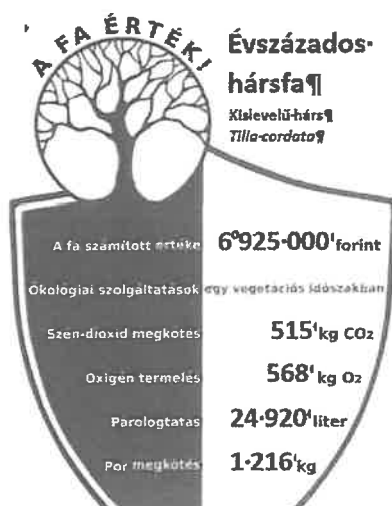
- A fa koronájába felnövő fásszárú egyedek (gyepürózsa, fekete bodza, fehér eper), illetve a környezetében terjedő fehér akác újulat eltávolítása szükséges.
- A fát érő sérülések kezelése, reális keretek között. A faanyag helyben égetése tilos.
- Szükséges esetben ajánlott a károsítók elleni védekezés injektációs technológiával, 2-3 évente megismételve azt.
- A helyi védettséggel szemben történő bejegyzése a tulajdoni lapra.

3.2. A vadgazdálkodásra vonatkozó előírások

- A fa környezetében nem lehet elhelyezni vadászati létesítményt, nem lehet sózót, szórót létesíteni.

3.3. Oktatást, bemutatást érintő feladatok

- Szükséges a védettséget jelző tábla elhelyezése a faegyed közelében.
- Ajánlott tájékoztató tábla elhelyezése a fa értékéről (ökológiai szolgáltatások, pénzben kifejezett érték), illetve további természetvédelemmel kapcsolatos információkról.

Példa faérték táblára

3.4. Kutatást érintő előírások

A fa állapotának és környezetének évenkénti monitorozása.

3.5. Területhasználatot érintő előírások

A fa környezetében nem ajánlott építmény létesítése.

4. A FENNTARTÁSI TERV VÉGREHAJTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS A TERV FELÜLVIZSGÁLATA

Összhangban a természetvédelmi kezelési tervvel, a dokumentumban foglaltakat Lajosmizse jegyzője ellenőrzi. A fenntartási ciklus végén szükséges az elvégzett kezelési és fenntartási intézkedések értékelése és a következő időszakra való terv elkészítése.

A terv felülvizsgálatának tervezett időpontja 2028. Az új fenntartási terv életbe lépésének időpontja 2029.

5. MELLÉKLETEK

1. Tulajdoni lap másolata
2. A helyi jelentőségű természetvédelmi területre vonatkozó légifényképek, áttekintő térképek, történeti térképek
3. Helyszíni fényképfelvételek

1. Tulajdoni lap

Bács-Kiskun Vármegyei Köormányhivatal
Kecskemét 6000, Fecske utca 25.

Oldal: 1/1

E-hiteles tulajdoni lap - Szemle másolat

Megrendelés szám: 30005/88606/2024

2024.10.28

LAJOSMIZSE

Sektor: 61

Külterület 0331/11 helyrajzi szám

"cinképzés alatt"

IRÉSZ

1. Az ingatlan adatai:

alrészlet adatak művelési ág/kivett megnevezés/	min.o	terület ha m2	kat.t.jöv. k.fill.	alosztály adatak ter. kat.jöv ha m2 k.fill
--	-------	------------------	-----------------------	--

a legelő	5	2957	1.86	
b erdő	0	3093	0.00	
A földrészlet összes területe:		6040	1.86	

IRÉSZ

9. tulajdoni hányad: 1/1

bejegyző határozat, érkezési idő: 218482/4/2024.07.03

jogcím: öröklés

jogállás: tulajdonos

név : Juhász Zsuzsanna

sz.név: Juhász Zsuzsanna

szül. : 1986

a.név : Veszelszki Irén

cím : 6050 LAJOSMIZSE Bercsényi Miklós utca 9.

IRÉSZ

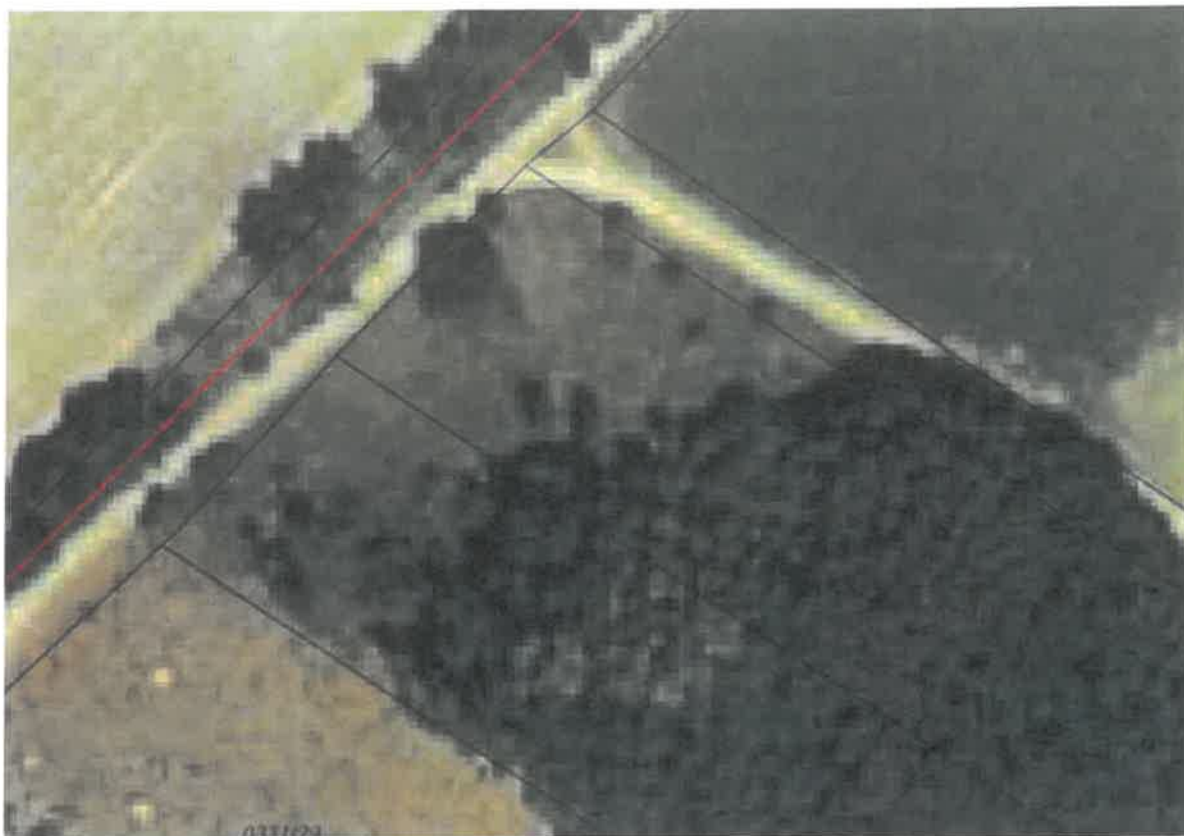
1. bejegyző határozat, érkezési idő: 5378/2/1994 1993.12.15

Önálló szóveges bejegyzés az I/1. sorosz. alatti ingatlan idejegyez ve a 13/0. sz. törzslapról részaránykia- dás jogcímén.

Az E-hiteles tulajdoni lap másolat tartalma a kiadást megelőző napig megegyezik az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatokkal. A szemle másolat a fennálló bejegyzéseket, a teljes másolat valamennyi bejegyzést tartalmazza. Ez az elektronikus dokumentum kinyomtatva nem minősül hiteles bizonyító erejű dokumentumnak. Ez a tulajdoni lap közigazgatási hatósági eljárás céljából került kiadásra. Másra nem használható.

TULAJDONILAP VÉGE

2. A helyi jelentőségű természetvédelmi területre vonatkozó légifényképek, áttekintő térképek, történeti térképek

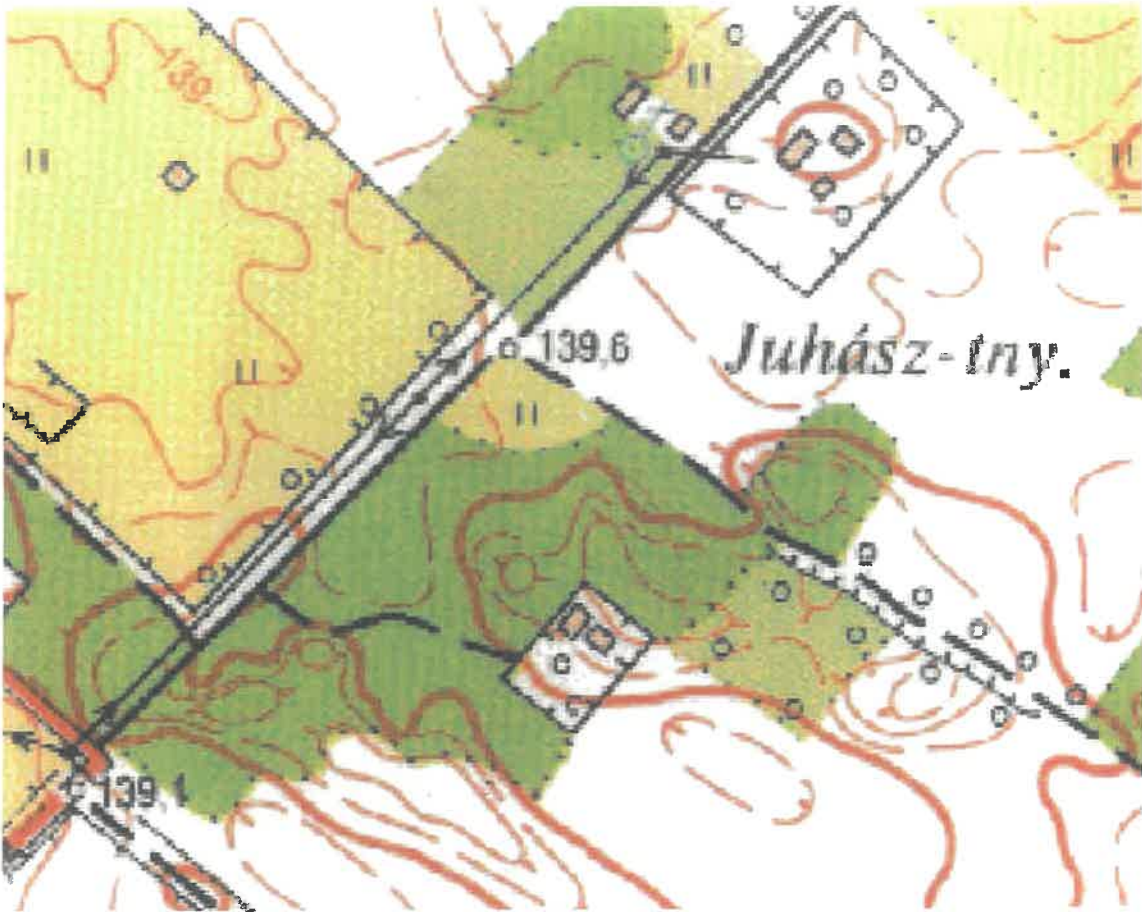
A Lajosmizsei vadkörtefa I. környezetének áttekintő képe. (ortofotó 2005.)¹

A Lajosmizsei vadkörtefa I. környezetének áttekintő képe. (ortofotó 2023.)² Jól látható az akác terjedése.

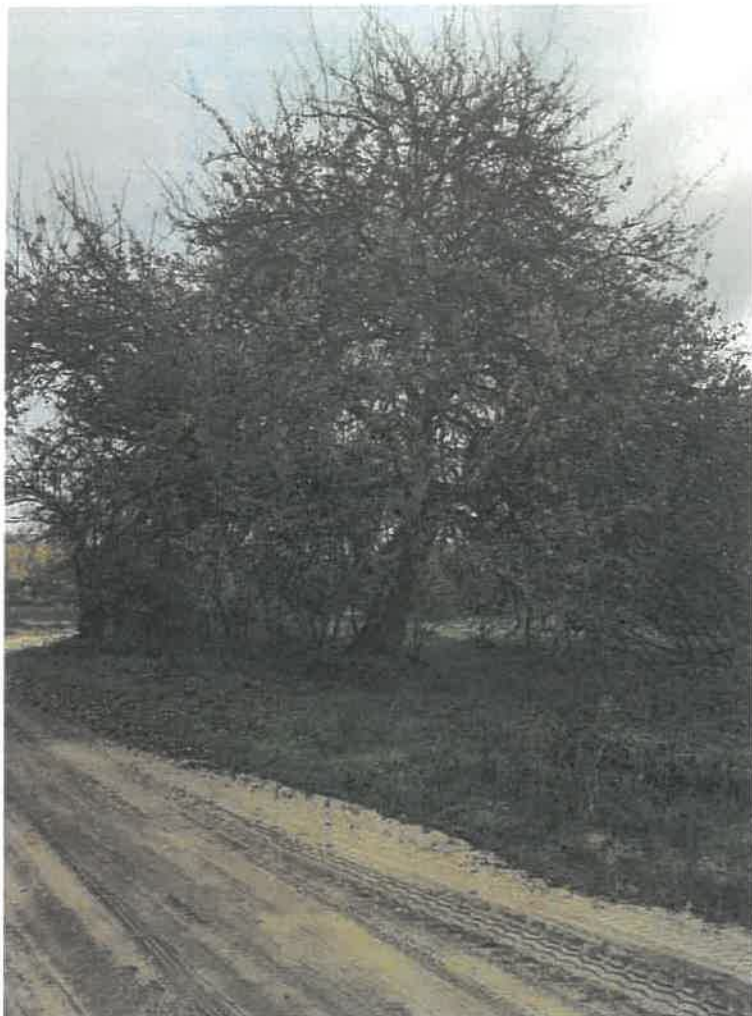
¹ <https://ekozmu.e-epites.hu/>

² https://ekozmu.e-epites.hu

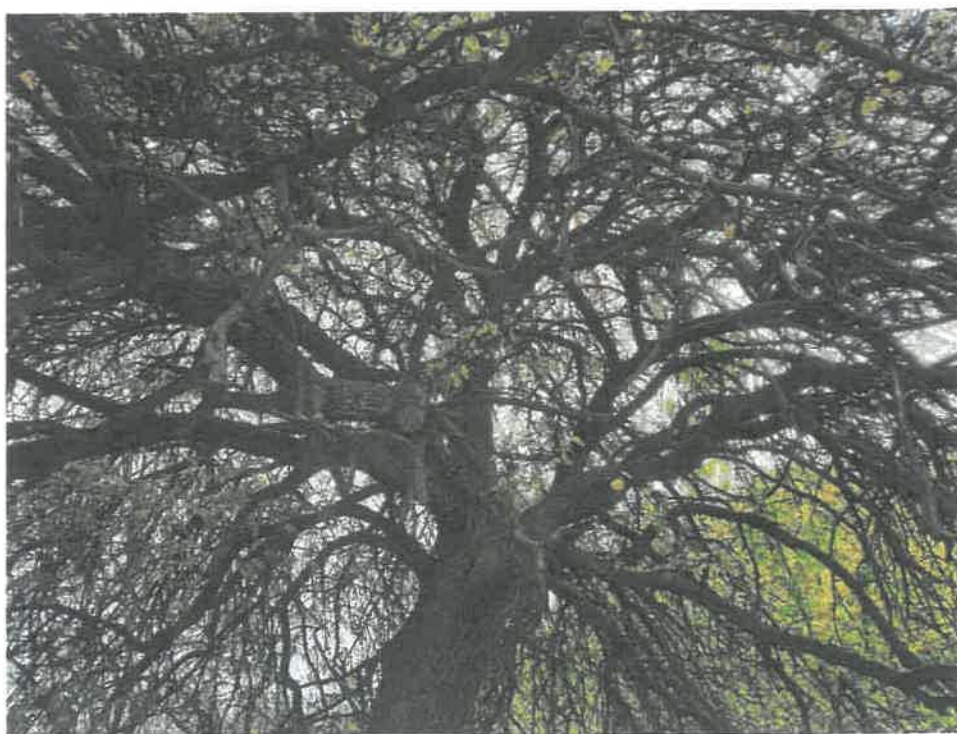

Topográfiai térkép (EOV) másolata (1980-as évek)

3. Helyszíni fényképfelvételek

A Kónya-dűlőben található vadkörtefa gépkocsival is jól megközelíthető.

Néhol visszavágott, zezugos koronája önmagában is látványos.

Érdemes eltávolítani a fa koronájába felnövő cserje és fa egyedeket.

**LAJOSMIZSEI PLATÁN- ÉS VADGESZTENYEFÁK
AZ 5. SZ. FŐÚT MELLETT
Lajosmizse**

FENNTARTÁSI TERV

Készítette:
Demeter Zoltán

*Salvinia Környezetvédelmi és Szolgáltató Bt., Miskolc
2024. november*

I. A FENNTARTÁSI TERVET MEGALAPOZÓ DOKUMENTÁCIÓ

1. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

1.1. Összefoglaló adatok

- Azonosító név: *Lajosmizsei platán- és vadgesztenyefák az 5. sz. főút mellett*

Az 1930-ban ültetett platánfák (*Platanus orientalis* vagy *P. hybrida*) – kiegészülve néhány vadgesztenyével (*Aesculus hippocastanum*), kiemelt természetvédelmi oltalomra érdemesek. Az 5-ös főút Lajosmizse belterületének 67+280 km szelvénye, és 69+450 km szelvénye közt elhelyezkedő, eredetileg 141, mára 121 db faegyed települési jelentősége nagyon jelentős. A faj egyedei kedvező termőhelyen az 1000 év feletti életkort és hatalmas méreteket is elérnek.

- Törzskönyvi száma: *12/322/TE/08*

- Védetté nyilvánító jogszabály száma: Lajosmizse Város Önkormányzatának 7/2008. (III.20.) rendelete a környezetvédelemről

- Nemzetközi egyezmény hatálya: -

- Egyéb védelmi kategória: -

- Kiterjedése: 1,72 ha

- Érintett vármegye: **Bács-Kiskun**

- Érintett település: **Lajosmizse**

- A terület középpontjának földrajzi koordinátái: EOV: 688596, 187221

- Tengerszint feletti magasság: **136 m**

- A területet lefedő 1:10000-es EOV-térkép szelvény-azonosítója: 46-123

- Illetékes természetvédelmi hatóság: Lajosmizse Város Jegyzője

- Jogszabályban megjelölt természetvédelmi kezelő: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.2. A terület rendeltetése

A védetté nyilvánítás célja, hogy megőrzésre kerüljenek a település területén található, egyedi értéket képviselő idős, illetve jelentős esztétikai értéket képviselő fák. Az egykori Andrassy, ma már Dózsa György útra ültetett, Lajosmizse városképét meghatározó, egyedi arculatot adó platánfák eszmei, esztétikai értéke felbecsülhetetlen. A kétoldali fásítás csodálatos hatása az összeboltozódó lombkorona, a zöld alagút.

Nyújtson lehetőséget a tudományos célú ismeretterjesztésnek, kutatásnak. Szolgáljon bemutatóhelyként a szervezett és az önálló természetismeret szerzésnek, a tudatos környezeti nevelésnek.

A fasor kivett közterület, illetve egyéb épület művelési ágú ingatlanokon helyezkedik el.

1.3. A terület logi helyzete

Helyi jelentőségű természetvédelmi emlék

1.4. A terület elhelyezkedése, határai

ország: Magyar Köztársaság

vármegye: Bács-Kiskun

községhatár: Lajosmizse

helyrajzi szám: belterület 2504/1, 2504/3, 2505

területe: Törzskönyv szerint: 1,72 ha (csak a 2505 hrsz)

Tulajdoni lap szerint: 3,4069 ha

1.5. Tulajdonviszonyok, kezelői-használati jogok

- Érintett földrészlet: belterület 2504/1, 2504/3, 2505
- Tulajdonos: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.6. A területre vonatkozó tervezési és egyéb előírások

Településrendezési –és területrendezési terv:

Lajosmizse Város Önkormányzatának 2/2008. (I. 23.) rendelete a város helyi építési szabályzatáról is tartalmazza a Lajosmizsei platán- és vadgesztenyefák az 5. sz. főút mellett helyi védettségének tényét.

1.7. A természetvédelmi kezelés szervezete és infrastruktúrája

A védelem alá vont területek és értékek megóvásáról, fenntartásáról, helyreállításáról, környezettudatos használatáról (kezelési feladatok) az önkormányzat gondoskodik. E feladat ellátásával:

- az önkormányzat tulajdonában álló területeken a terület mindenkori kezelőjét, ennek hiányában a tényleges használóját,
- egyéb területeken a terület mindenkori tulajdonosát, vagyonkezelőjét vagy használóját is megbízhatja.

A kezeléshez az önkormányzat szakmai segítséget vehet igénybe, speciális feladatok esetében külső, szakirányú szakemberek bevonására is sor kerülhet.

A tervben rögzített feladatok megvalósítása Lajosmizse Város Önkormányzatának feladata.

1.8. Gazdaság, közlekedés

A védett fasor a városon átvezető 5. számú főút két oldalán található, így a közlekedési eredetű légszennyezés, illetve az ebből származó lehetséges sérülések is érintik a faegyedeket.

1.9. Idegenforgalom, turizmus

A helyi védett fasort érinti a zöld sáv turistajelzés és a Mária út. Az 5. számú főúton található a több mint 2 kilométer hosszan ültetett fasor.

1.10. Települési viszonyok

A védett emlék Lajosmizse belvárosának gerincét adó Dózsa György úton található. A burkolt, nem vízáteresztő felszínnek, a nyáron felmelegedő úttest és épületek hatása sem elhanyagolható a légszennyezés mellett.

1.11. Oktatás, bemutatás

A védett fasor környezetében nincs sem információs, sem a védettséget feltüntető hatósági tábla.

1.12. Kutatás:

A védett fasor kutatásnak jelenleg nem tárgya. Környezetének természetvédelmi felügyeletét a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálat látja el. A terület biotikai adatait az őrszolgálat gyűjti, és ezek az igazgatóság adatbázisában kerülnek feldolgozásra és tárolásra.

1.13. Kultúrtörténeti, táli értékek

Az 1930-as évek településstervezésének is emléket állít az akkor telepített fasor, melynek jelentős része máig megmaradt.

1.14. Adatbázisok

1.14.1. Számítógépes adatbázisok

Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság biotikai adatbázisa.

1.14.2. A védett érték környezetére vonatkozó térképanyag

EOV: 46-123 (M=1:10000) 1980-as évek

1.14.3. A területre vonatkozó légifotó-anyagok

<https://www.e-epites.hu/e-kozmu>
ortofotó 2005, 2023

<https://www.fentrol.hu/hu/>
1961, 1966, 1970, 1972, 1974

2. KORLÁTOZÓ ÉS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK

	Belső tényezők	Külső tényezők
Természeti folyamatok	Faegyedek elöregedése, korhadása.	Klimatikus szárazodás, talajvízszint csökkenés. Károsító szervezetek elterjedése, hatása. Viharok, villámcsapás, aszály.
Emberi hatások	Anyagi források hiánya.	Légszennyezés, közlekedési balesetek, rongálás. Burkolt, nem vízáteresztő felszínek okozta száradás. Városi hősziget. Tüzesetek okozása.

3. FENNTARTÁS

A fenntartási terv érvényességi idejére (2024-2028) vonatkozó időszak alatt a következő eredményeket kell elérni:

3.1. A faegyedek védelmét szolgáló feladatok

- A fákat érő sérülések kezelése, reális keretek között.
- Szükséges esetben ajánlott a károsítók (rovarok, gombás betegségek) elleni védekezés injektálós technológiával, 2-3 évente megismételve azt.
- Elpusztult egyedek pótlása.
- Szélsőséges esetben öntözés alkalmazása.
- A helyi védettségi széljegyzetben történő bejegyzése a tulajdoni lapra.

3.2. Oktatást, bemutatást érintő feladatok

- Szükséges a védettséget jelző tábla elhelyezése a fasor központi részén.
- Ajánlott tájékoztató tábla elhelyezése a fák értékéről (ökológiai szolgáltatások, pénzben kifejezett érték), illetve további természetvédelemmel kapcsolatos információkról.

Példa faérték táblára

3.3. Területhasználatot érintő előírások

- Fák növekedéséhez szükséges tér biztosítása, illetve a fák szükségszerű metszése (pl. épületek légvezetékek).
- Hagyományos burkolatok kiváltása vízáteresztő anyagokkal, illetve burkolatlan felszínek kialakítása.
- Felszín alatti infrastruktúra kialakítása, cseréje során a fák gyökérzetének megóvása.

4. A FENNTARTÁSI TERV VÉGREHAJTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS A TERV FELÜLVIZSGÁLATA

Összhangban a természetvédelmi kezelési tervvel, a dokumentumban foglaltakat Lajosmizse jegyzője ellenőrzi. A fenntartási ciklus végén szükséges az elvégzett kezelési és fenntartási intézkedések értékelése és a következő időszakra való terv elkészítése.

A terv felülvizsgálatának tervezett időpontja 2028. Az új fenntartási terv életbe lépésének időpontja 2029.

5. MELLÉKLETEK

1. Tulajdoni lap másolata
2. A helyi jelentőségű természetvédelmi területre vonatkozó légifényképek, áttekintő térképek, történeti térképek
3. Helyszíni fényképfelvételek

1. Tulajdoni lap

Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal
Kecskemét 6000, Fecske utca 25.

Oldal: 1/1

E-hiteles tulajdoni lap - Szemle másolat

Megrendelés szám: 30005/88606/2024

2024.10.28

LAJOSMIZSE

Sektor: 53

Belterület 2504/I helyrajzi szám

6050 LAJOSMIZSE Dézsa György út.

IRÉSZ

1. Az ingatlan adatai:

alrészlet adatai	terület	kat.u.jöv.	alosztály adatai
művelési ág/kivett megnevezés	mn.o	ha m ²	ker. kat.jöv. ha m ² k.fill

. Kivett közterület

0	2238	0.00
---	------	------

IRÉSZ

1. tulajdoni hányad: 2/1

bejegyző határozat, érkezési idő: 46055/12/2017.06.20

eredeti határozat: 2315/1991.01.25

jogcím: önkormányzati tulajdonbavétel 2315/1991.01.25

jogállás: tulajdonos

név: LAJOSMIZSE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

cím: 6050 LAJOSMIZSE Városház tér 1.

törzsszám: 13724612

IRÉSZ

1. bejegyző határozat, érkezési idő: 46055/12/2017.06.20

eredeti határozat: 42566/2010.03.10

Vezetékjog

A vázrajzban meghatározott 4 m² nagyságú területre.

jogosult:

név: MVM DÉMÁSZ ÁRAMHÁLÓZATI KFT. törzsszám: 13792679

cím : 6724 SZEGED Pulz utca 44.

2. bejegyző határozat, érkezési idő: 46055/12/2017.06.20

eredeti határozat: 59592/2011.09.12

Vezetékjog

A vázrajzban meghatározott: 4 m² nagyságú területre.

jogosult:

név: MVM DÉMÁSZ ÁRAMHÁLÓZATI KFT. törzsszám: 13792679

cím : 6724 SZEGED Pulz utca 44.

3. bejegyző határozat, érkezési idő: 46385/12/2017.06.20

Önálló szöveges bejegyzés az ingatlan kialakítva a 2504. hrsz-u ingatlanból telekfelosztás folytán.

Az E-hiteles tulajdoni lap másolat tartalma a kiadást megelőző napig megegyezik az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatokkal. A szemle másolat a fennálló bejegyzéseket, a teljes másolat valamennyi bejegyzést tartalmazza. Ez az elektronikus dokumentum kinyomtatható nem minősül hiteles bizonyító erejű dokumentumnak. Ez a tulajdoni lap közigazgatási hatósági eljárás céljából került kiadásra. Másra nem használható.

TULAJDONILAP VÉGE

E-hiteles tulajdoni lap - Szemle másolat
Megrendelés szám:30005/88607/2024
2024.10.28

LAJOSMIZSE

Szektor: 53

Belterület 2504/3 helyrajzi szám

6050 LAJOSMIZSE Bóssa György út.		I. RÉSZ	
1. Az ingatlan adatai: alrészlet adatak művelési ág/kivett megnevezés/	min.c	terület ha m2	kat.t.j5v. k.fill. alosztály adatak ter. kat.j5v ha m2 k.fill
- Kivett közterület, egyéb épület (buszváró)	0	1.4559	0.00
		II. RÉSZ	
1. tulajdoni hányad: 1/1 bejegyző határozat, érkezési idő: 46055/12/2017.06.20 eredeti határozat: 2315/1991.01.25 jogcím: önkormányzati tulajdonbavétel 2315/1991.01.25 jogállás: tulajdonos név: LAJOSMIZSE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA cím: 6050 LAJOSMIZSE Városház tér 1. törzsszám: 15724612			
		III. RÉSZ	
1. bejegyző határozat, érkezési idő: 46055/12/2017.06.20 eredeti határozat: 4410/1978.03.29 Földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog . a 46-1012/1. országos vízszintes alappont - a használati jogot a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal ingatlanügyi hatósága útján gyakorolja. jogosult: név: BÁCS-KISKUN VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL törzsszám: 15789257 cím : 6000 KECSKEMÉT Deák Ferenc tér 3. Pf.:226			
3. bejegyző határozat, érkezési idő: 46055/12/2017.06.20 eredeti határozat: 59056/2011.09.12 VezetékJog A vízrajzban meghatározott 556 m2 nagyságú területre. jogosult: név: MOM DÉMÁSZ ÁRAMHÁLÓZATI KFT. törzsszám: 13792679 cím : 6724 SZEGED Pulz utca 44.			
4. bejegyző határozat, érkezési idő: 46055/12/2017.06.20 Önálló szűveges bejegyzés az ingatlan kialakítva a 2504. hrsz-ú ingatlanból telekfelosztás folytán.			

Folytatás a következő lapon

E-hiteles tulajdoni lap - Szemle másolat
Megrendelés szám:30005/88607/2024
2024.10.28

LAJOSMIZSE

Szektor: 53

Belterület 2504/3 helyrajzi szám

Folytatás az előző lapról	
III. RÉSZ	
5. bejegyző határozat, érkezési idő: 207791/2/2022.02.18 Önálló szűveges bejegyzés épület feltüntetési átvezetése az 543/99/2022. számú változási vízrajznak megfelelően a BRMKH Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály által kiadott BK/ETDR/169-3/2022. számú értesítés, a BK/ETDR/6120-7/2021. számú használatbavételi engedély alapján.	
Az E-hiteles tulajdoni lap másolat tartalma a kiadást megelőző napig megegyezik az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatokkal. A szemle másolat a fennálló bejegyzéseket, a teljes másolat valamennyi bejegyzést tartalmazza. Ez az elektronikus dokumentum kinyomtatva nem minősül hiteles bizonyító erejű dokumentumnak. Ez a tulajdoni lap közigazgatási hatósági eljárás céljából kerül kiadásra. Másra nem használható.	
TULAJDONILAP VÉGE	

E-biteles tulajdoni lap- Szemle másolat
Megrendelés szám:30005/88608/2024
2024.10.28

LAJOSMIZSE

Szektor: 53

Belterület 2505 helyrajzi szám

6050 LAJOSMIZSE Dózsa György út.		IRÉSZ			
alrészlet adatai	m.n.o	terület ha m2	kat.t.j5v k.fíll.	alosztály adatok ter. ha m2	kat.j5v k.fíll.
1. Az ingatlan adatai:					
alrészlet adatai					
művelési ág/kivett megnevezés/					

. Kivett közterület, egyéb épület (buszváró)		0	1.7235	0.00	
		IRÉSZ			
1. tulajdoni hányad: 1/1					
bejegyző határozat, érkezési idő: 2315/1991.01.25					
jogcím: önkormányzati tulajdonbavétel					
jogállás: tulajdonos					
név: LAJOSMIZSE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA					
cím: 6050 LAJOSMIZSE Városház tér 1.					
törzsszám: 15724612					
		IRÉSZ			
2. bejegyző határozat, érkezési idő: 42566/2010.03.10					
Vezetékjog					
A vázrajzban meghatározott 2 m2 nagyságú területre a MKEH Szegedi Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatóság VM-003/2010 eng. számú jogerős határozata alapján.					
jogosult:					
név: MVM DÉMÁSZ ÁRAMHÁLÓZATI KFT. törzsszám: 13752675					
cím : 6724 SZECEP Fulz utca 44.					
3. bejegyző határozat, érkezési idő: 59056/2011.09.12					
Vezetékjog					
A vázrajzban meghatározott 220 m2 nagyságú területre a Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága SZEMZSH/02636-2/2011/MV. számú jogerős.					
jogosult:					
név: MVM DÉMÁSZ ÁRAMHÁLÓZATI KFT. törzsszám: 13752675					
cím : 6724 SZECEP Fulz utca 44.					
4. bejegyző határozat, érkezési idő: 59793/2011.09.12					
Vezetékjog					
A vázrajzban meghatározott 118 m2 nagyságú területre a Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága SZEMZSH/02636-2/2011/MV. számú jogerős.					
jogosult:					
név: MVM DÉMÁSZ ÁRAMHÁLÓZATI KFT. törzsszám: 13752675					
cím : 6724 SZECEP Fulz utca 44.					
6. bejegyző határozat, érkezési idő: 58349/2/2015.12.03					
Önálló szöveges bejegyzés a földrészlet térképi határvonalát - térképezési hiba jogcímén - kiigazítottam.					

Folytatás a következő lapon

E-hiteles tulajdoni lap - Szemle másolat
Megrendelés szám: 30005/88608/2024
2024.10.28

LAJOSMZSE

Szektor: 53

Belterület: 2505 helyrajzi szám

Folytatás az előző lapról

II RÉSZ

7. bejegyző határozat, érkeési idő: 2022.02.18

Önálló szöveges bejegyzés épület feltüntetés átvezetése az 543/59/2022. számú változási vázrajznak megfelelően a BKMKH Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály által kiadott BK/ETDR/170-3/2022. számú értesítés, a BK/ETDR/6119-7/2021. számú használatbavételi engedély alapján.

Az E-hiteles tulajdoni lap másolat tartalma a kiadást megelőző napig megegyezik az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatokkal. A szemle másolat a fennálló Bejegyzéseket, a teljes másolat valamennyi bejegyzést tartalmazza. Ez az elektronikus dokumentum kinyomtatva nem minősül hiteles bizonyító erejű dokumentumnak. Ez a tulajdoni lap közigazgatási hatósági eljárás céljából került kiadásra. Másra nem használható.

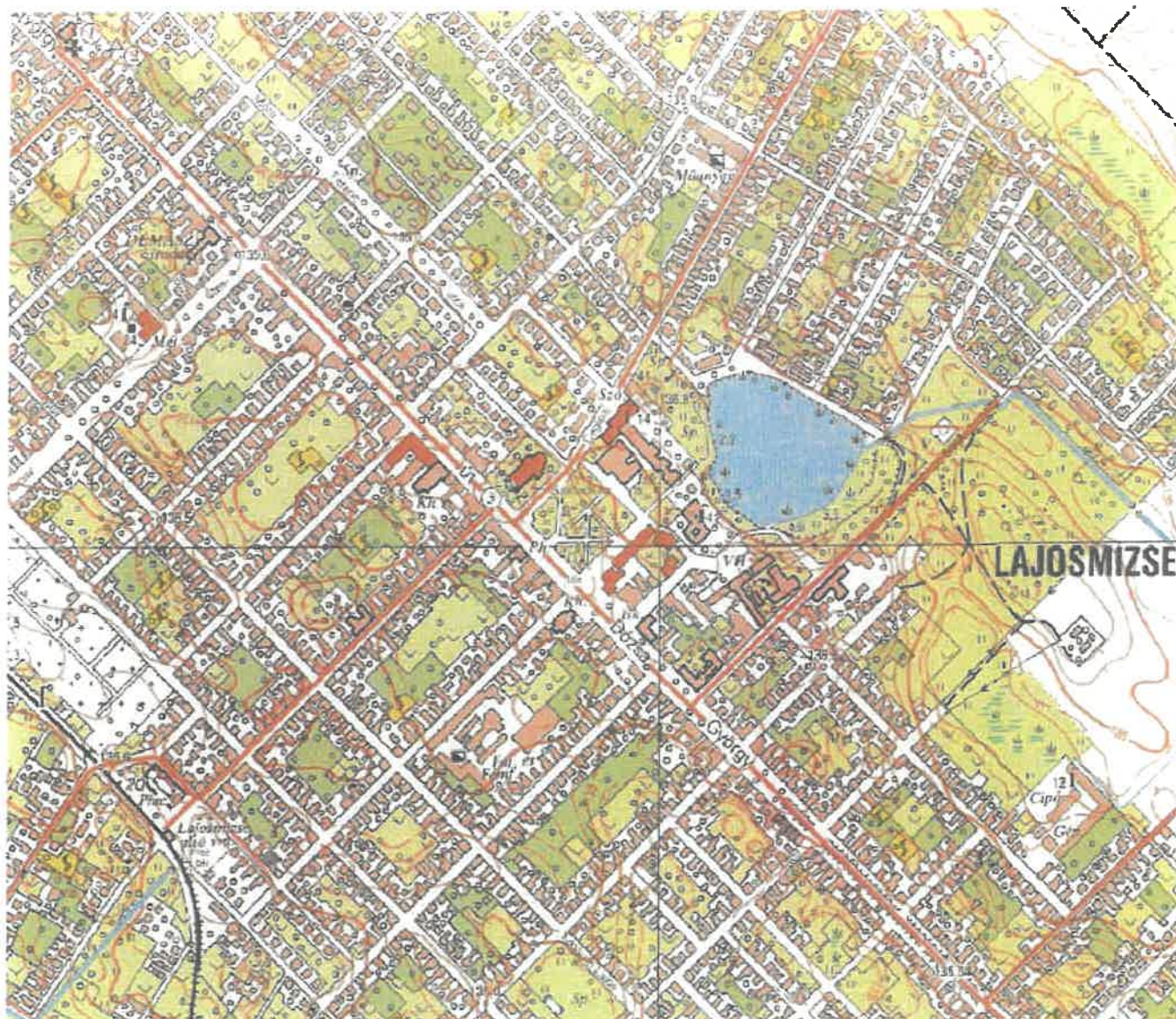
TULAJDONILAP VÉGE

2. A helyi jelentőségű természetvédelmi területre vonatkozó légifényképek, áttekintő térképek, történeti térképek

A Lajosmizsét ÉNY-DK irányban átszelő 5. számú főút átnézeti képe a védett fasorral (ortofotó 2023.)¹

¹ <https://ekozmu.e-epites.hu>

Topográfiai térkép (EOV) másolata (1980-as évek)

3. Helyszíni fényképfelvételek

A platánok jelentős része jó egészségi állapotban van. A vadgesztenyék között van kiszáradóban lévő egyed is.

Több helyen nincsenek pótolva a hiányzó faegyedek. A platánok törzse általában túlnyúlik az elektromos légvezetékeken.

LAJOSMIZSEI KÖZTEMETŐ VADGESZTENYE FASORAI
Lajosmizse

FENNTARTÁSI TERV

Készítette:
Demeter Zoltán

Salvinia Környezetvédelmi és Szolgáltató Bt., Miskolc
2024. november

I. A FENNTARTÁSI TERVET MEGALAPOZÓ DOKUMENTÁCIÓ

1. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

1.1. Összefoglaló adatok

- Azonosító név: *Lajosmizsei Köztemető vadgesztenye fasorai*

A vadgesztenyefákat (*Aesculus hippocastanum*) 1934-ben, a köztemető belső sétányán mindkét oldalt rendezetten sorba ültették ÉNY-DK irányban. Jelenleg 43 és 47 darab, illetve keresztirányban 4-4 db faegyedből áll a temetői állomány. Részben már cserélve, pótolva lettek a fák, főleg a DK-i részen találunk fiatalabb egyedeket. A faj maximális életkora térségünkben általában 100-150 év.

- Törzskönyvi száma: *12/324/TE/08*

- Védetté nyilvánító jogszabály száma: Lajosmizse Város Önkormányzatának 7/2008. (III.20.) rendelete a környezetvédelemről

- Nemzetközi egyezmény hatálya: -

- Egyéb védelmi kategória: -

- Kiterjedése: 6,1 ha

- Érintett vármegye: **Bács-Kiskun**

- Érintett település: **Lajosmizse**

- A terület középpontjának földrajzi koordinátái: EOV: 688029, 186942

- Tengerszint feletti magasság: **136 m**

- A területet lefedő 1:10000-es EOV-térkép szelvény-azonosítója: 46-123

- Illetékes természetvédelmi hatóság: Lajosmizse Város Jegyzője

- Jogszabályban megjelölt természetvédelmi kezelő: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.2. A terület rendeltetése

A védetté nyilvánítás célja, hogy megőrzésre kerüljenek a település területén található, egyedi értéket képviselő idős, illetve jelentős esztétikai értéket képviselő fák. A védetté nyilvánításukat indokolja, hogy a száraz alföldi klímában ezek a különleges fajú, idős fák kiemelt természetvédelmi oltalomra érdemesek.

Nyújtson lehetőséget a tudományos célú ismeretterjesztésnek, kutatásnak. Szolgáljon bemutatóhelyként a szervezett és az önálló természetismeret szerzésnek, a tudatos környezeti nevelésnek.

A fasor kivett temető, illetve egyéb épület művelési ágú ingatlanon helyezkedik el.

1.3. A terület jogi helyzete

Helyi jelentőségű természetvédelmi emlék

1.4. A terület elhelyezkedése, határai

ország: Magyar Köztársaság

vármegye: Bács-Kiskun

községhatár: Lajosmizse

helyrajzi szám: belterület 1686/2

területe: Törzskönyv szerint: 6,1 ha

Tulajdoni lap szerint: 6,1001 ha

1.5. Tulajdonviszonyok, kezelői-használati jogok

- Érintett földrészlet: belterület 1686/2
- Tulajdonos: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.6. A területre vonatkozó tervezési és egyéb előírások

Településrendezési –és területrendezési terv:

Lajosmizse Város Önkormányzatának 2/2008. (I. 23.) rendelete a város helyi építési szabályzatáról is tartalmazza a Lajosmizsei Köztemető vadgesztenye fasorai helyi védettségének tényét.

1.7. A természetvédelmi kezelés szervezete és infrastruktúrája

A védelem alá vont területek és értékek megóvásáról, fenntartásáról, helyreállításáról, környezettudatos használatáról (kezelési feladatok) az önkormányzat gondoskodik. E feladat ellátásával:

- az önkormányzat tulajdonában álló területeken a terület mindenkori kezelőjét, ennek hiányában a tényleges használóját,

- egyéb területeken a terület mindenkori tulajdonosát, vagyonkezelőjét vagy használóját is megbízhatja.

A kezeléshez az önkormányzat szakmai segítséget vehet igénybe, speciális feladatok esetében külső, szakirányú szakemberek bevonására is sor kerülhet.

A tervben rögzített feladatok megvalósítása Lajosmizse Város Önkormányzatának feladata.

1.8. Gazdaság, közlekedés

A védett fasor a Lajosmizsei Köztemető központi gyalogos útvonalainak két oldalán található. Így elsősorban a temetőgondozási feladatok során érhetik gondatlan sérülések, vagy tervszerű metszések/csonkolások a faegyedeket.

1.9. Idegenforgalom, turizmus

A temetőtől DK-re, a Lajosmizse alsó vasútállomásnál halad el a zöld sáv turistajelzés és a Mária út.

1.10. Települési viszonyok

A burkolt, nem vízáteresztő felszínnek, a nyáron felmelegedő úttest és síremlékek, épületek hatása sem elhanyagolható a légszennyezés mellett.

1.11. Oktatás, bemutatás

A védett fasor környezetében nincs sem információs, sem a védettséget feltüntető hatósági tábla.

1.12. Kutatás:

A védett fasor kutatásnak jelenleg nem tárgya. Környezetének természetvédelmi felügyeletét a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálat látja el. A terület biotikai adatait az őrszolgálat gyűjti, és ezek az igazgatóság adatbázisában kerülnek feldolgozásra és tárolásra.

1.13. Kultúrtörténeti, táji értékek

Az 1930-as évek településtervezésének is emléket állít az akkor telepített fasor, melynek jelentős része máig megmaradt. Ez egészül ki a település életében meghatározó családok (pl. Mizsey-Bartal) síremlékeivel, azok építészeti és helytörténeti kapcsolódásával.

1.14. Adatbázisok

1.14.1. Számítógépes adatbázisok

Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság biotikai adatbázisa.

1.14.2. A védett érték környezetére vonatkozó térképanyag

EOV: 46-123 (M=1:10000) 1980-as évek

1.14.3. A területre vonatkozó légifotó-anyagok

<https://www.e-epites.hu/e-kozmu>
ortofotó 2005, 2023

<https://www.fentrol.hu/hu/>
1961, 1966, 1970, 1972, 1974

2. KORLÁTOZÓ ÉS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK

	Belső tényezők	Külső tényezők
Természeti folyamatok	Faegyedek elöregedése, korhadása.	Klimatikus szárazodás, talajvízszint csökkenés. Károsító szervezetek elterjedése, hatása. Felfutó borostyánok károsítása. Viharok, villámcsapás, aszály.
Emberi hatások	Anyagi források hiánya.	Légszennyezés, balesetek, rongálás. Burkolt, nem vízáteresztő felszínek okozta száradás. Városi hősziget. Tüzesetek okozása.

3. FENNTARTÁS

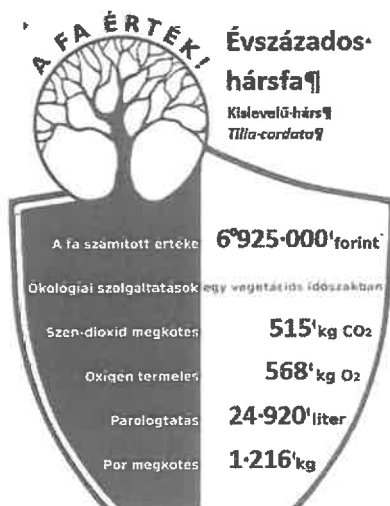
A fenntartási terv érvényességi idejére (2024-2028) vonatkozó időszak alatt a következő eredményeket kell elérni:

3.1. A faegyedek védelmét szolgáló feladatok

- A fákat érő sérülések kezelése, reális keretek között.
- Szükséges esetben ajánlott a károsítók (vadgesztenye levélaknázó moly, gombás betegségek) elleni védekezés injektálásos technológiával, 2-3 évente megismételve azt.
- A védett fákra felfutó borostyánok eltávolítása, vagy visszavágása.
- Elpusztult egyedek pótlása.
- Szélsőséges esetben öntözés alkalmazása.
- A helyi védettség széljegyzetben történő bejegyzése a tulajdoni lapra.

3.2. Oktatást, bemutatást érintő feladatok

- Szükséges a védettséget jelző tábla elhelyezése a fásor ÉK-i kiágazásánál, a temető bejárata közelében.
- Ajánlott tájékoztató tábla elhelyezése a temető kerítésén kívül, a fák értékéről (ökológiai szolgáltatások, pénzben kifejezett érték), illetve további természetvédelemmel kapcsolatos információkról.
- A közeli turista és zarándok útvonal mellé is kihelyezhető a védett fásor tényére utaló tájékoztató tábla.

Példa faérték táblára

3.3. Területhasználatot érintő előírások

- Fák növekedéséhez szükséges tér biztosítása, illetve a fák szükségszerű metszése (pl. épületek légvezetékek).
- Hagyományos burkolatok kiváltása vízáteresztő anyagokkal, illetve burkolatlan felszínek kialakítása.
- Felszín alatti infrastruktúra kialakítása, cseréje során a fák gyökérzetének megóvása.

4. A FENNTARTÁSI TERV VÉGREHAJTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS A TERV FELÜLVIZSGÁLATA

Összhangban a természetvédelmi kezelési tervvel, a dokumentumban foglaltakat Lajosmizse jegyzője ellenőrzi. A fenntartási ciklus végén szükséges az elvégzett kezelési és fenntartási intézkedések értékelése és a következő időszakra való terv elkészítése.

A terv felülvizsgálatának tervezett időpontja 2028. Az új fenntartási terv életbe lépésének időpontja 2029.

5. MELLÉKLETEK

1. Tulajdoni lap másolata
2. A helyi jelentőségű természetvédelmi területre vonatkozó légifényképek, áttekintő térképek, történeti térképek
3. Helyszíni fényképfelvételek

1. Tulajdoni lap

Bács-Kiskun Vármegyei Közműhivatal
Kecskemét 6000, Fecske utca 25.

Oldal 1/2

E-hiteles tulajdoni lap - Szemle másolat
Megrendelés szám: 30005/88610/2024
2024.10.28

LAJOSMIZSE

Szektor: 53

Belterület 1686/2 helyrajzi szám

6060 LAJOSMIZSE Bajcsy-Zsilinszky utca 7.

II RÉSZ

1. Az ingatlan adatai:

alrészlet adatai	terület	kat.t.jöv.	előosztály adatai
művelési ág/kivett megnevezés	ha m ²	k.fili.	ter. kat.jöv. ha m ² k.fili.

Kivett temető, 3 egyéb épület	0	6.1001	3.00
-------------------------------	---	--------	------

III RÉSZ

2. tulajdoni hányad: 1/1

bejegyző határozat, érkezési idő: 2015/1991.01.25
jogcím: önkormányzati tulajdonbavétel
jogállás: tulajdonos
név: LAJOSMIZSE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
cím: 6060 LAJOSMIZSE Városház tér 1.
törzsszám: 15724612

IV RÉSZ

1. bejegyző határozat, érkezési idő: 45752/1995.05.11

Önálló szöveges bejegyzés az I/1. sorsz. alatti ingatlan az 1686 hrsz megosztásából keletkezett.

2. bejegyző határozat, érkezési idő: 34562/2/2009.02.04

Önálló szöveges bejegyzés az I/1. sorsz. alatti ingatlan térképi határvonalát a 16/1997. (III.5.) FM. rendelet 23. § /1./ bekezdése értelmében kijavítottam.

3. bejegyző határozat, érkezési idő: 34132/2/2011.02.07

Önálló szöveges bejegyzés ravatalozó épület bővítése, átalakítása (használatbavételi engedély: 11965-5/2010.).

4. bejegyző határozat, érkezési idő: 223523/2/2024.07.26

Önálló szöveges bejegyzés épület bontás és feltüntetés átvezetése az 545/575/2024. számú változási vázrajznak megfelelően a BKVKH Építéstügyi és Örökségvédelmi Főosztály által kiadott BK/EIDK/2651-2/2024. számú hatósági bizonyítvány, a BK/ETDR/2652-12/2024. számú megkeresés, a BK/ETDR/2652-11/2024. számú használatbavételi engedély alapján.

Folytatás a következő lapon

Bács-Kiskun Vármegyei Közműhivatal
Kecskemét 6000, Fecske utca 25.

Oldal 2/2

E-hiteles tulajdoni lap - Szemle másolat
Megrendelés szám: 30005/88610/2024
2024.10.28

LAJOSMIZSE

Szektor: 53

Belterület 1686/2 helyrajzi szám

Folytatás az előző lapról

Az E-hiteles tulajdoni lap másolat tartalma a kiadást megelőző napig megegyezik az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatokkal. A szemle másolat a fennálló bejegyzéseket, a teljes másolat valamennyi bejegyzést tartalmazza. Ez az elektronikus dokumentum kinyomtatva nem minősül hiteles bizonyító erejű dokumentumnak. Ez a tulajdoni lap közigazgatási hatósági eljárás céljából került kiadásra. Másra nem használható.

TULAJDONILAP VÉGE

2. A helyi jelentőségű természetvédelmi területre vonatkozó légifényképek, áttekintő térképek, történeti térképek

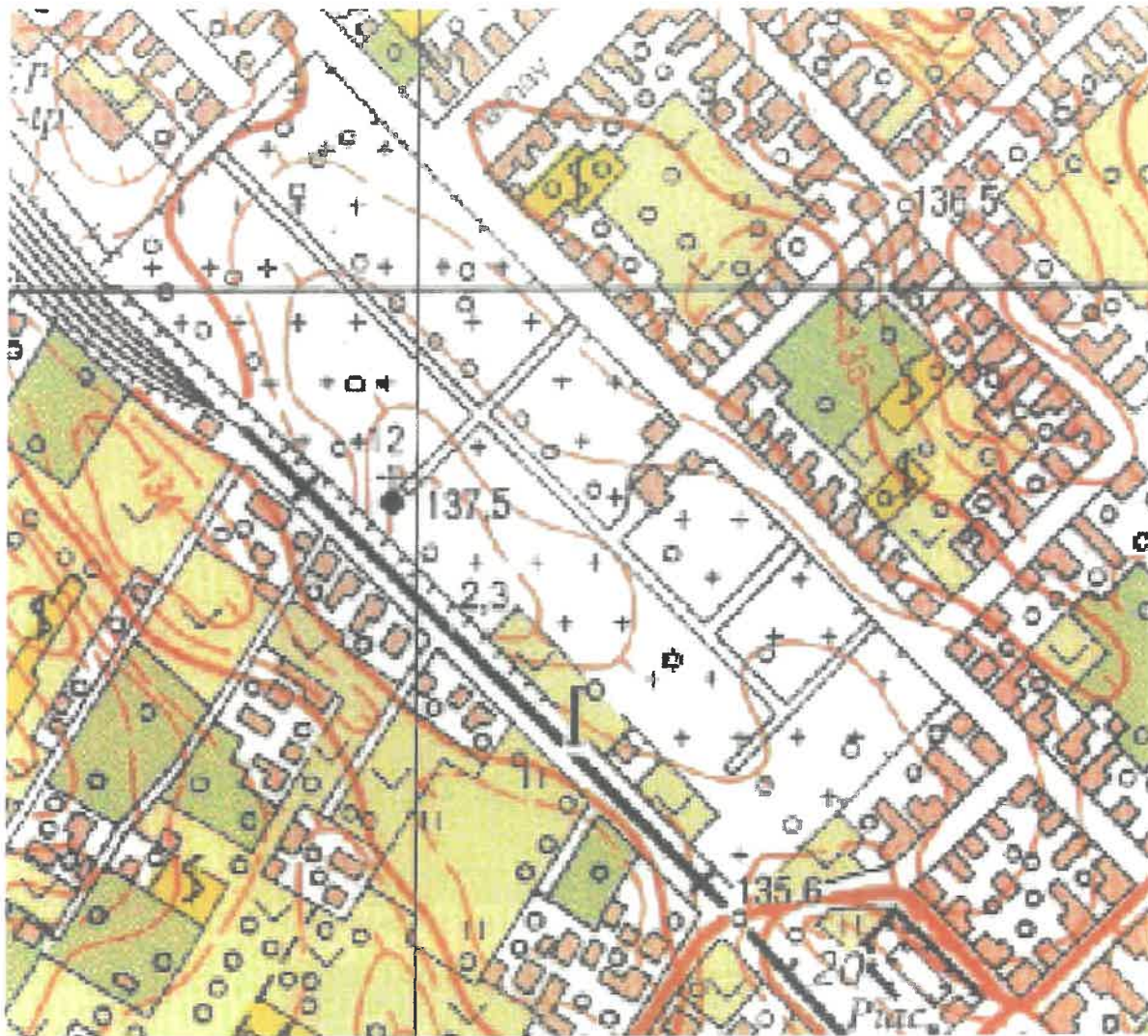
A Lajosmizsei Köztemető átnézeti képe a védett fasorral (ortofotó 2023.)¹

A Lajosmizsei Köztemető átnézeti képe a védett fasorral. Itt még nem láthatók a fiatalabb DK-i pótlás faegyedei. (ortofotó 2005.)²

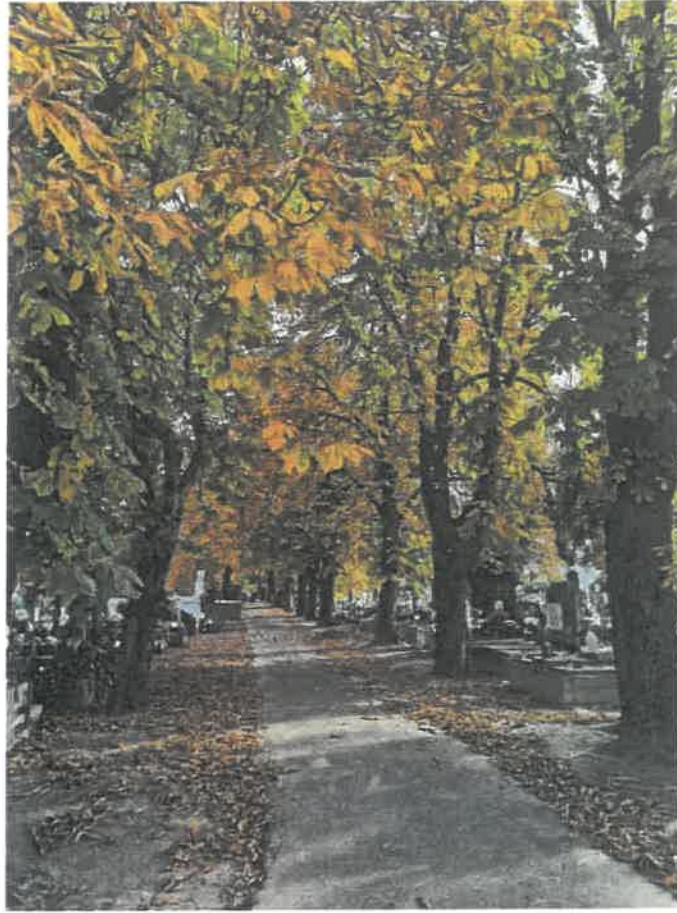
¹ <https://ekozmu.e-epites.hu>

² <https://ekozmu.e-epites.hu>

Topográfiai térkép (EOV) másolata (1980-as évek)

3. Helyszíni fényképfelvételek

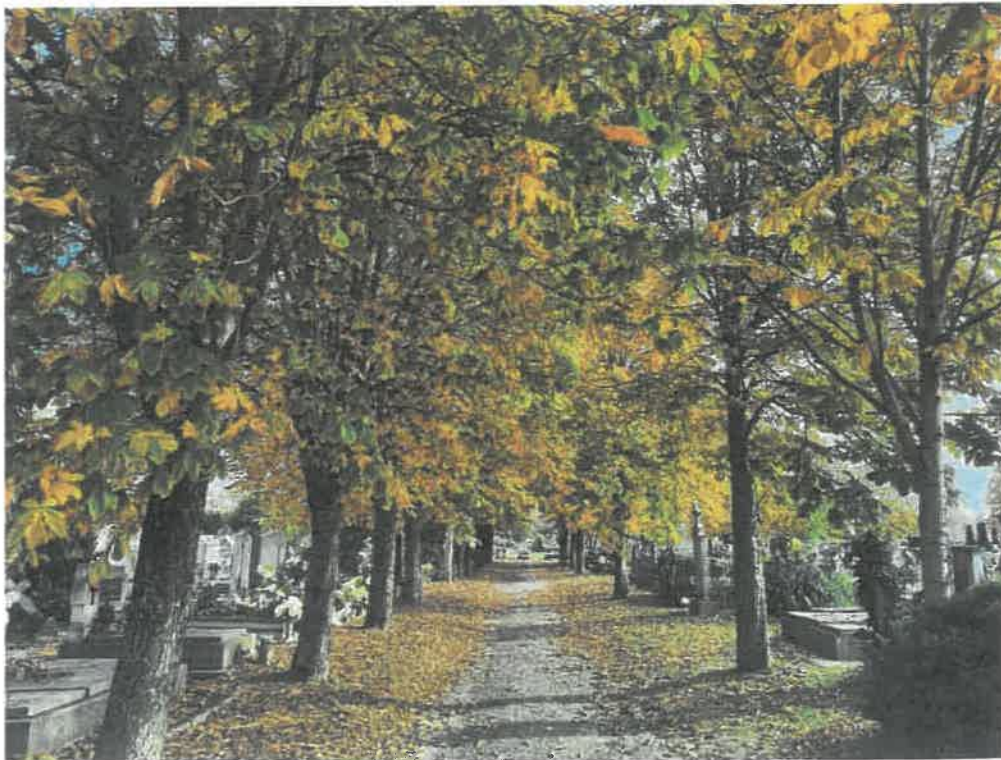
Alapvetően jó állapotban vannak a fasor vadgesztenye fáí.

Szabadabb állásban jobban kiterül a lombkorona.

A védett vadgesztenyék megóvása miatt szükséges az egyes fákra felfutó borostyánok (nedvkeringés akadályozása szorítás miatt, lombozat árnyékolása, súlytörés) eltávolítása

A DK-i, fiatalabb korú vadgesztenye egyedek

LAJOSMIZSEI TARNAI UTCA PLATÁNFASORA
Lajosmizse

FENNTARTÁSI TERV

Készítette:
Demeter Zoltán

Salvinia Környezetvédelmi és Szolgáltató Bt., Miskolc
2024. november

I. A FENNTARTÁSI TERVET MEGALAPOZÓ DOKUMENTÁCIÓ

1. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

1.1. Összefoglaló adatok

- Azonosító név: *Lajosmizsei Tarnai utca platánfasora*

A városképet tovább építve, a zöldterületeket bővítve került sor 2005. decemberében a Tarnai utcában 42 darab platánfa (*Platanus orientalis* vagy *P. hybrida*) telepítésére, két sorban, ÉK-DNY irányban. Jelenleg 35 db található belőlük (17 ill. 18 db), további 2 db idősebb, valószínűleg 60-70 év körüli platánfa egyed pedig az utca középső szakaszán. A faj egyedei kedvező termőhelyen az 1000 év feletti életkort és hatalmas méreteket is elérnek. (Közéjük ékelve egy fekete nyár is növekszik a fasorban.)

- Törzskönyvi száma: *12/327/TE/08*

- Védetté nyilvánító jogszabály száma: Lajosmizse Város Önkormányzatának 7/2008. (III.20.) rendelete a környezetvédelemről

- Nemzetközi egyezmény hatálya: -

- Egyéb védelmi kategória: -

- Kiterjedése: 0 ha

- Érintett vármegye: **Bács-Kiskun**

- Érintett település: **Lajosmizse**

- A terület középpontjának földrajzi koordinátái: EOVSZ: 688259, 187316

- Tengerszint feletti magasság: **135 m**

- A területet lefedő 1:10000-es EOVSZ-térkép szelvény-azonosítója: 46-123

- Illetékes természetvédelmi hatóság: Lajosmizse Város Jegyzője

- Jogszabályban megjelölt természetvédelmi kezelő: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.2. A terület rendeltetése

A védetté nyilvánítás célja, hogy megőrzésre kerüljenek a település területén található, egyedi értéket képviselő idős, illetve jelentős esztétikai értéket képviselő fák. A platánfasor eszmei, esztétikai értéke a város számára meghatározó. A kétoldali fásítás a pótlást követően kiemelt természetvédelmi oltalomra érdemes.

Nyújtson lehetőséget a tudományos célú ismeretterjesztésnek, kutatásnak. Szolgáljon bemutatóhelyként a szervezett és az önálló természetismeret szerzésnek, a tudatos környezeti nevelésnek.

A fasor kivett közterület művelési ágú ingatlanon helyezkedik el.

1.3. A terület jogi helyzete

Helyi jelentőségű természetvédelmi emlék

1.4. A terület elhelyezkedése, határai

ország: Magyar Köztársaság

vármegye: Bács-Kiskun

községhatár: Lajosmizse

helyrajzi szám: belterület 2063

területe: Törzskönyv szerint: 0 ha

Tulajdoni lap szerint: 1,3114 ha

1.5. Tulajdonviszonyok, kezelői-használati jogok

- Érintett földrészlet: belterület 2063
- Tulajdonos: Lajosmizse Város Önkormányzata

1.6. A területre vonatkozó tervezési és egyéb előírások

Településrendezési –és területrendezési terv:

Lajosmizse Város Önkormányzatának 2/2008. (I. 23.) rendelete a város helyi építési szabályzatáról is tartalmazza a Lajosmizse Tarnai utca platánfasora helyi védettségének tényét.

1.7. A természetvédelmi kezelés szervezete és infrastruktúrája

A védelem alá vont területek és értékek megóvásáról, fenntartásáról, helyreállításáról, környezettudatos használatáról (kezelési feladatok) az önkormányzat gondoskodik. E feladat ellátásával:

- az önkormányzat tulajdonában álló területeken a terület mindenkori kezelőjét, ennek hiányában a tényleges használóját,

- egyéb területeken a terület mindenkori tulajdonosát, vagyonkezelőjét vagy használóját is megbízhatja.

A kezeléshez az önkormányzat szakmai segítséget vehet igénybe, speciális feladatok esetében külső, szakirányú szakemberek bevonására is sor kerülhet.

A tervben rögzített feladatok megvalósítása Lajosmizse Város Önkormányzatának feladata.

1.8. Gazdaság, közlekedés

A védett fasor a Tarnai utca közepén, 2 sávban lett kialakítva. A belvárosi közlekedési eredetű légszennyezés, illetve az ebből származó lehetséges sérülések is érintik a faegyedeket. Többen parkolóhelynek használják a zöldterületet.

1.9. Idegenforgalom, turizmus

A helyi védett fasort nem érinti turistajelzés, de a belvárosi területről jól elérhető.

1.10. Települési viszonyok

A védett emlék Lajosmizse belvárosában, a Tarnai utca középső zöldterületén található. A fő problémát a jelenlegi lombkoronaszintben található elektromos és telekommunikációs légvezetékek okozzák, amelyek miatt folyamatos metszésekre van szükség.

1.11. Oktatás, bemutatás

A védett fasor környezetében nincs sem információs, sem a védettséget feltüntető hatósági tábla.

1.12. Kutatás:

A védett fasor kutatásnak jelenleg nem tárgya. Környezetének természetvédelmi felügyeletét a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálat látja el. A terület biotikai adatait az őrszolgálat gyűjti, és ezek az igazgatóság adatbázisában kerülnek feldolgozásra és tárolásra.

1.13. Kultúrtörténeti, táji értékek

A modern településtervezésének is emléket állít a 2005-ben telepített fasor.

1.14. Adatbázisok

1.14.1. Számítógépes adatbázisok

Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság biotikai adatbázisa.

1.14.2. A védett érték környezetére vonatkozó térképanyag

EOV: 46-123 (M=1:10000) 1980-as évek

1.14.3. A területre vonatkozó légifotó-anyagok

<https://www.e-epites.hu/e-kozmu>
ortofotó 2005, 2023

<https://www.fentrol.hu/hu/>
1961, 1966, 1970, 1972

2. KORLÁTOZÓ ÉS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK

	Belső tényezők	Külső tényezők
Természeti folyamatok		Klimatikus szárazodás, talajvízszint csökkenés. Károsító szervezetek elterjedése, hatása. Viharok, villámcsapás, aszály.
Emberi hatások	Anyagi források hiánya.	Légvezetékek miatti csonkolás. Légszennyezés, közlekedési balesetek, rongálás. Városi hősziget. Tűzesetek okozása.

3. FENNTARTÁS

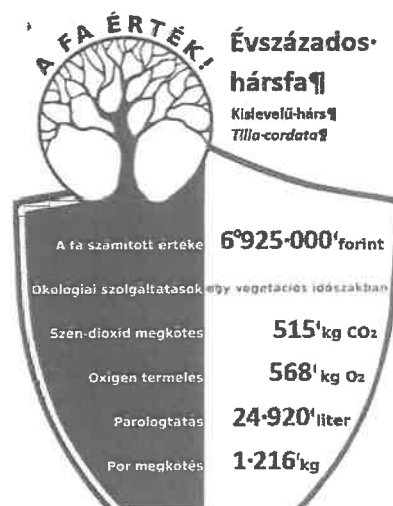
A fenntartási terv érvényességi idejére (2024-2028) vonatkozó időszak alatt a következő eredményeket kell elérni:

3.1. A faegyedek védelmét szolgáló feladatok

- A fákat érő sérülések kezelése, reális keretek között.
- Szükséges esetben ajánlott a károsítók (rovarok, gombás betegségek) elleni védekezés injektálós technológiával, 2-3 évente megismételve azt.
- Elpusztult egyedek pótlása.
- Szélsőséges esetben öntözés alkalmazása.
- A helyi védettségi széljegyzetben történő bejegyzése a tulajdoni lapra.

3.2. Oktatást, bemutatót érintő feladatok

- Szükséges a védettségi jelző tábla elhelyezése a fasor központi részén.
- Ajánlott tájékoztató tábla elhelyezése a fák értékéről (ökológiai szolgáltatások, pénzben kifejezett érték), illetve további természetvédelemmel kapcsolatos információkról.

Példa faérték táblára

3.3. Területhasználatot érintő előírások

- Fák növekedéséhez szükséges tér biztosítása, illetve a fák szükségszerű metszése (pl. épületek, légvezetékek).
- Felszín alatti infrastruktúra kialakítása, cseréje során a fák gyökérzetének megóvása.
- Parkolóhelyek és zöldterület egyértelmű elkülönítése.

4. A FENNTARTÁSI TERV VÉGREHAJTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS A TERV FELÜLVIZSGÁLATA

Összhangban a természetvédelmi kezelési tervvel, a dokumentumban foglaltakat Lajosmizse jegyzője ellenőrzi. A fenntartási ciklus végén szükséges az elvégzett kezelési és fenntartási intézkedések értékelése és a következő időszakra való terv elkészítése.

A terv felülvizsgálatának tervezett időpontja 2028. Az új fenntartási terv életbe lépésének időpontja 2029.

5. MELLÉKLETEK

1. Tulajdoni lap másolata
2. A helyi jelentőségű természetvédelmi területre vonatkozó légifényképek, áttekintő térképek, történeti térképek
3. Helyszíni fényképfelvételek

1. Tulajdoni lap

Ecs-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal
Kecskemét 6000, Fecske utca 25.

Oldal 1 / 1

E-hiteles tulajdoni lap - Szemle másolat

Megrendelés szám: 3000588614/2024

2024.10.28

Szektor: 53

LAJOSMIZSE

Belterület 1063 helyrajzi szám

6050 LAJOSMIZSE Tarnaí utca. IRÉSZ

1. Az ingatlan adatai: alrészlet adatai művelési ág/kivett megnevezés/	min.o	terület ha m2	kat.t.jöv. k.fill.	alosztály adatai ter. kat.jöv ha m2 k.fill
--	-------	------------------	-----------------------	--

Kivett közterület	0	1.3114	0.00	
-------------------	---	--------	------	--

1. tulajdoni hányad: 1/1
bejegyző határozat, érkezési idő: 2915/1991.CI.25
jogcím: Önkormányzati tulajdonbavétel
jogállás: tulajdonos
név: LAJOSMIZSE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
cím: 6050 LAJOSMIZSE Városház tér 1.
törzsszám: 15724612

IRÉSZ

1. bejegyző határozat, érkezési idő: 59079/2011.09.12
Vezetéki jog
A vázrajzban meghatározott 971 m² nagyságú területre a Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága SZEMBE/02835-2/2011/MU. számú jogerő.
jogosult:
név: NYM DÉMÁSZ ÁRAMHÁLÓZATI KFT. törzsszám: 13792679
cím : 6724 SZEGED Bulz utca 44.

2. bejegyző határozat, érkezési idő: 55640/2011.09.12
Vezetéki jog
A vázrajzban meghatározott 2547 m² nagyságú területre a Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága SZEMBE/02835-2/2011/MU. számú jogerő.
jogosult:
név: NYM DÉMÁSZ ÁRAMHÁLÓZATI KFT. törzsszám: 13792679
cím : 6724 SZEGED Bulz utca 44.

Az E-hiteles tulajdoni lap másolat tartalma a kiadást megelőző napig megegyezik az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatokkal. A szemle másolat a fennálló bejegyzéseket, a teljes másolat valamennyi bejegyzést tartalmazza. Ez az elektronikus dokumentum kinyomtatva nem minősül hiteles bizonyítékező dokumentumnak. Ez a tulajdoni lap közigazgatási hatósági eljárás céljából került kiadásra. Másra nem használható.

TULAJDONILAP TÍPUS

2. A helyi jelentőségű természetvédelmi területre vonatkozó légifényképek, áttekintő térképek, történeti térképek

Tarnai utca átnézeti képe a védett fasorral (ortofotó 2023.)¹

A Tarnai utca telepítés előtti áttekintő képén jól látható a már meglévő 2 idősebb platán. (ortofotó 2005.)²

¹ <https://ekozmu.e-epites.hu>

² <https://ekozmu.e-epites.hu>

Topográfiai térkép (EOV) másolata (1980-as évek)

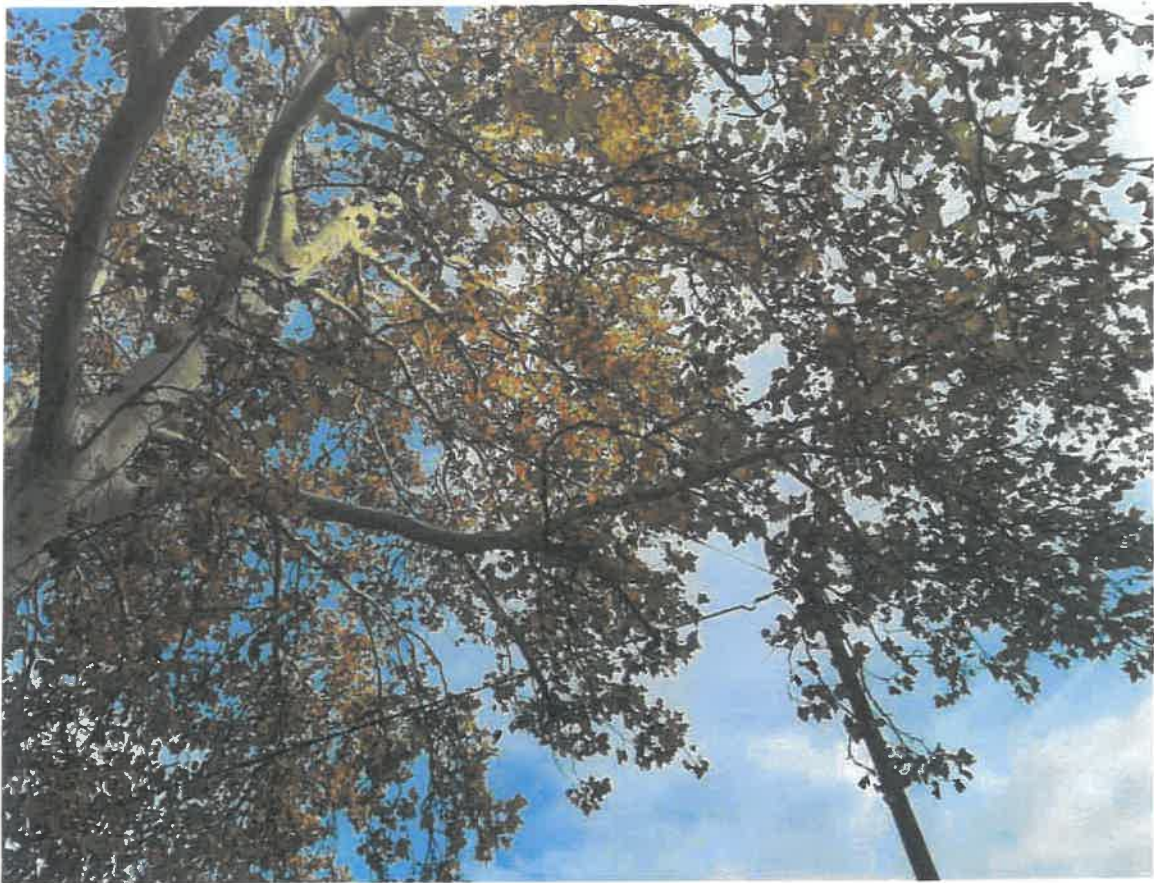
3. Helyszíni fényképfelvételek

A platánok jó egészségi állapotban vannak, de helyenként hiányzik az elpusztult egyedek pótlása.

Az egyik idősebb fa a kettő közül.

A légvetékek a platánok lombkoronájában futnak.